

KEPUTUSAN PEMILIHAN KERJAYA KEUSAHAWANAN

**Kertas Projek Ini Dikemukakan Kepada
Sekolah Siswazah
Universiti Utara Malaysia
Sebagai Memenuhi Sebahagian Daripada Keperluan
Penganugerahan
Ijazah Sarjana Sains (Pengurusan)
Universiti Utara Malaysia**

OLEH

MOHD ROSIDI BIN ISMAIL

**Sekolah Siswazah
(Graduate School)
Universiti Utara Malaysia**

**PERAKUAN KERJA KERTAS PROJEK
(Certification of Project Paper)**

Saya, yang bertandatangan, memperakukan bahawa
(I, the undersigned, certify that)

MOHD. ROSIDI BIN ISMAIL

calon untuk Ijazah
(candidate for the degree of) Sarjana Sains (Pengurusan)

telah mengemukakan kertas projek yang bertajuk
(has presented his/her project paper of the following title)

KEPUTUSAN PEMILIHAN KERJAYA KEUSAHAWANAN

seperti yang tercatat di muka surat tajuk dan kulit kertas projek
(as it appears on the title page and front cover of project paper)

bahawa kertas projek tersebut boleh diterima dari segi bentuk serta kandungan,
dan meliputi bidang ilmu dengan memuaskan.
(that the project paper acceptable in form and content, and that a satisfactory
knowledge of the field is covered by the project paper).

Nama Penyelia

(Name of Supervisor): Encik Abu Mansor bin Ahmad

Tandatangan
(Signature)

:

Tarikh
(Date)

: 30 MEI 2000

KEBENARAN MENGGUNA KERTAS PROJEK

Kertas projek ini dikemukakan bagi memenuhi sebahagian daripada keperluan pengurniaan Ijazah Sarjana Sains (Pengurusan) Universiti Utara Malaysia.

Saya dengan ini bersetuju membenarkan pihak perpustakaan Sultanah Bahiyah, Universiti Utara Malaysia mempamerkannya sebagai bahan rujukan. Sekiranya sebarang bentuk salinan sama ada secara keseluruhan atau sebahagian daripada kertas projek ini untuk tujuan akademik perlulah mendapat kebenaran penyelia kertas projek atau Dekan Sekolah Siswazah terlebih dahulu.

Sebarang bentuk salinan dan cetakan bagi tujuan komersial adalah dilarang sama sekali tanpa kebenaran bertulis daripada penyelidik.

Pernyataan rujukan kepada penulis dan pihak Universiti Utara Malaysia perlulah dinyatakan jika kertas projek ini dijadikan rujukan.

Permohonan untuk menyalin atau menggunakan kertas projek ini sama ada secara sebahagian atau sepenuhnya hendaklah melalui:

Dekan,
Sekolah Siswazah,
Universiti Utara Malaysia,
06010, Sintok,
Kedah Darul Aman.

ABSTRAK

Kajian **ini** bertujuan untuk mengenal **pasti sama ada** terdapat atau tidak pengaruh persekitaran usahawan terhadap keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan di kalangan usahawan **kecil** bumiputera di daerah Kota Setar, Kedah Darul **Aman**. Persekitaran keusahawanan yang dikenal **pasti** untuk kajian **ini** ialah persekitaran demografi usahawan, persekitaran dalaman usahawan dan persekitaran luaran usahawan. Untuk itu seramai 129 orang usahawan yang sedang menjalankan perniagaan dan pernah mengikuti kursus keusahawanan anjuran Majlis Amanah Rakyat (**MARA**) Negeri Kedah telah dipilih sebagai sampel kajian. **Bagi** mengkaji faktor tersebut, instrumen yang telah dibina dengan pengubahsuaian dari beberapa pengkaji lain telah diguna pakai. Kajian rintis terhadap instrumen tersebut, menunjukkan nilai Alpha 0.8 12 1. Sementara nilai Alpha dalam kajian sebenar ialah 0.8 144. Sebanyak dua belas hipotesis telah dibentuk untuk mengkaji pengaruh faktor persekitaran usahawan. Semuanya diuji dengan bantuan pengaturcaraan Statistical Packages For The Social Science (SPSS) versi 9.01. Kaedah yang diguna melalui pengaturcaraan **ini** ialah **One Sample T Test**. **Hasil** kajian menunjukkan bahawa kesemua faktor persekitaran mempunyai pengaruh terhadap keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan. Didapati faktor persekitaran luaran usahawan adalah faktor yang paling kuat mempengaruhi keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan. Diikuti oleh faktor persekitaran dalaman usahawan dan faktor demografi.

ABSTRACT

The objective of the study is to identify whether an entrepreneur's environment have an impact on the decision to or not to be an entrepreneur amongst small-scale entrepreneurs in Kota setar District, Kedah Darul **Aman**. The entrepreneurship environment taken into account in this study comprises of entrepreneur's demographic environment, internal entrepreneur's environment and the external entrepreneur's environment. A total of 129 entrepreneurs currently operating their businesses and have underwent entrepreneurs development training with Majlis Amanah Rakyat (**MARA**) have been chosen as study sample. To analyze the related factors, instruments developed by other researchers with modifications have been used. Pilot study using the instrument shows that the Alpha value is 0.8 12 1. Meanwhile the Alpha value in the actual study shows a value of 0.8 144. A total of twelve hypotheses have been designed to analyze the effect of entrepreneur's environment factor. All were tested using the Statistical Packages For The Social Sciences (SPSS) version 9.0 1. The method used in the program is One Sampel T Test. The result of the study shows that all the environment factors have been effect on choosing entrepreneurship as a career. It is faound that the external entrepreneur's environment has the most significant influence on deciding to become an entrepreneur, followed by internal entrepreneur's environment and demographic factor.

PENGHARGAAN

Pertama-tama sekali syukur Alhamdulillah dipanjatkan ke hadrat Allah s.w.t. yang telah memberikan kekuatan dan daya juang kepada saya untuk mengikuti program pengajian ini sehingga berjaya menyiapkan kertas projek ini.

Setinggi-tinggi penghargaan dan jutaan terima kasih saya tujukan kepada penyelia projek ini, Encik Abu Mansor bin Ahmad yang telah memberi teguran, cadangan, bimbingan serta tunjuk ajar yang amat besar maknanya kepada saya sepanjang menyiapkan kertas projek ini.

Ucapan terima kasih juga saya tujukan kepada pihak Majlis Amanah Rakyat (MARA) Negeri Kedah Darul Aman yang telah memberikan kerjasama yang amat baik sepanjang kajian ini dilaksanakan.

Kepada semua responden yang telah memberikan kerjasama semasa kajian ini dilaksanakan diucapkan terima kasih. Semoga bidang keusahawanan yang diceburi sekarang akan terus berkembang dengan jayanya.

Dalam kesempatan ini juga saya ingin mengucapkan ribuan terima kasih kepada pensyarah-pensyarah Universiti Utara Malaysia terutama pensyarah-pensyarah di Sekolah Siswazah yang telah mencurahkan ilmu sepanjang tempoh pengajian saya.

Kepada Kementerian Pendidikan Malaysia dan Institut Aminuddin Baki diucapkan tahniah kerana memberikan peluang kepada saya untuk mengikuti Program Sarjana Sains (Pengurusan).

Akhir sekali penghargaan ini juga ditujukan kepada semua ahli KOHORT 8 yang sudi berkongsi pendapat dan pandangan demi memperkemaskan kajian ini.

**TENANG-TENANG AIR DI LAUT
SAMPAN KOLEK MUDIK KE TANJUNG
HATI TERKENANG MULUT MENYEBUT
BUDI SEDIKIT RASA NAK JUNJUNG**

Mohd Rosidi Ismail, No. 1, Taman Cengal, Jalan Datuk Kumbar, 05300, Alor Setar, Kedah D.A

Teristimewa buat,

Isteri tersayang,
Yang sentiasa memberi dorongan,

Bonda,
Yang banyak berkorban,

Ayahanda,
Yang tak sempat berkongsi kejayaan ini,

Anak-anak,
Muhammad Raiq
Muhammad Rajhan
Rasyiqah 'Annani
Yang belajar memahami erti
kesabaran menghadapi dugaan demi kejayaan,

Sesungguhnya kejayaan ini milik kita bersama

KANDUNGAN

Muka surat

Kebenaran Mengguna Kertas Projek	ii
Abstrak	iii
Abstract	iv
Penghargaan	v
Dedikasi	vi
Kandungan	vii
Senarai Jadual	x
Senarai Rajah	xii

BAB 1 PENDAHULUAN

1.1	Pengenalan	1
1.2	Pernyataan Permasalahan	5
1.3	Objektif Kajian	12
	1.3.1 Objektif Umum	12
	1.3.2 Objektif Khusus	12
1.4	Hipotesis Kajian	13
1.5	Kerangka Kerja Kajian	18
1.6	Signifikan Kajian	19
1.7	Batasan Kajian	20
1.8	Definisi Konsep	20
	1.8.1 Usahawan	20
	1.8.2 Usahawan Kecil	21
	1.8.3 Keusahawanan	22
	1.8.4 Orientasi Masa Depan	22
	1.8.5 Model Peranan	23
	1.8.6 Peranan Kerajaan	23
	1.8.7 Perubahan daripada Corak Hidup Sekarang	24
	1.8.8 Lokus Kawalan Dalaman	24
	1.8.9 Kehendak Kepada Pencapaian	25
	1.8.10 Kebebasan	25
	1.8.11 Keyakinan Diri	26
1.9	Rumusan	26

BAB 2   ULASAN KARYA

2.1	Pengenalan	28
2.2	Kerangka Pendekatan Ke Arah Keusahawanan	29
2.2.1	Pendekatan “Entrepreneurial Events”	30
2.2.2	Pendekatan “Entrepreneurial Assessment”	33
2.2.3	Pendekatan Multidimensional	35
2.3	Faktor Demografi	38
2.3.1	Latar Belakang Pendidikan	38
2.3.2	Latar Belakang Keluarga	42
2.3.3	Pekerjaan Sebelum Menjadi Usahawan	45
2.3.4	Pendapatan Sebelum Menjadi Usahawan	49
2.4	Faktor Persekitaran Luaran	51
2.4.1	Orientasi Masa Depan	52
2.4.2	Model Peranan	56
2.4.3	Peranan Kerajaan	58
2.4.4	Perubahan Daripada Corak Hidup Sekarang	62
2.5	Faktor Persekitaran Dalaman	66
2.5.1	Lokus Kawalan Dalaman	67
2.5.2	Kehendak Kepada Pencapaian	69
2.5.3	Kebebasan	71
2.5.4	Keyakinan Diri	74
2.6	Rumusan	76

BAB 3   METOD KAJIAN

3.1	Pengenalan	77
3.2	Reka Bentuk Kajian	77
3.2.1	Jenis Kajian	78
3.2.2	Prosedur Pengumpulan Data Dan Maklumat	78
3.2.3	Unit Analisis	81
3.2.4	Lokasi Kajian	81
3.3	Populasi Dan Persampelan	81
3.3.1	Populasi	82
3.3.2	Saiz Sampel	83
3.4	Instrumen Kajian	85
3.4.1	Reka Bentuk Soal Selidik	86
3.5	Kesahan Instrumen Kajian	90
3.5.1	Kajian Rintis	91
3.6	Analisis Data	92

BAB 4 KEPUTUSAN KAJIAN

4.1	Pengenalan	93
4.2	Latar Belakang Usahawan	93
4.3	Faktor Persekitaran Yang Mempengaruhi Pemilihan Usahawan Untuk Menceburi Bidang Usaha Teroka	99
4.4	Faktor Yang Mempengaruhi Pemilihan Usahawan Ke Bidang Usaha Teroka	100
4.5	Perbezaan Jenis Perniagaan Dengan Faktor Demografi	101
4.6	Pengujian Hipotesis	110

BAB 5 PERBINCANGAN DAN PENUTUP

5.1	Pengenalan	123
5.2	Kesimpulan Kajian	123
5.3	Cadangan Kajian	126
	5.3.1 Usahawan	126
	5.3.2 Kerajaan	128
5.4	Rumusan	129

BIBLIOGRAFI	130
--------------------	-----

LAMPIRAN

SENARAI JADUAL

JADUAL	Muka surat
3.1 Daftar Kehadiran Kursus Keusahawanan	83
3.2 Persekitaran Demografi Usahawan	88
3.3 Persekitaran Luaran Usahawan	89
3.4 Persekitaran Dalaman Usahawan	89
4.1 Jenis Perniagaan Yang Dijalankan Oleh Usahawan	98
4.2 Pangkat Faktor Persekitaran Yang Mempengaruhi Usahawan	100
4.3 Pangkat faktor-Faktor Yang Mempengaruhi Usahawan Memilih Bidang Keusahawanan	101
4.4 Kaitan Antara Jenis Perniagaan Dengan Faktor Jantina	103
4.5 Kaitan Antara Jenis Perniagaan Dengan Faktor Pendapatan Semasa	105
4.6 Kaitan Antara Jenis Perniagaan Dengan Faktor Pendidikan	107
4.7 Kaitan Antara Jenis Perniagaan Dengan Faktor Modal Awal Perniagaan	109
4.8 Ujian <i>One Sample T Test</i> Bagi Faktor Latar Belakang Keluarga Dengan Pemilihan Kerjaya Keusahawanan	111
4.9 Ujian <i>One Sample T Test</i> Bagi Faktor Latar Belakang Pendidikan Dengan Pemilihan Kerjaya Keusahawanan	112

4.10	Ujian <i>One Sample T Test</i> Bagi Faktor Pekerjaan Sebelum Menjadi Usahawan Dengan Pemilihan Kerjaya Keusahawanan	113
4.11	Ujian <i>One Sample T Test</i> Bagi Pendapatan Sebelum Menjadi Usahawan Dengan Pemilihan Kerjaya Keusahawanan	114
4.12	Ujian <i>One Sample T Test</i> Bagi Faktor Orientasi Masa Depan Dengan Pemilihan Kerjaya Keusahawanan	115
4.13	Ujian <i>One Sample T Test</i> Bagi Faktor Model Peranan Dengan Pemilihan Kerjaya Keusahawanan	116
4.14	Ujian <i>One Sample T Test</i> Bagi Faktor Peranan Kerajaan Dengan Pemilihan Kerjaya Keusahawanan	117
4.15	Ujian <i>One Sample T Test</i> Bagi Faktor Perubahan Corak Hidup Sekarang Dengan Pemilihan Kerjaya Keusahawanan	118
4.16	Ujian <i>One Sample T Test</i> Bagi Faktor Lokus Kawalan Dalaman Dengan Pemilihan Kerjaya Keusahawanan	119
4.17	Ujian <i>One Sample T Test</i> Bagi Faktor Kehendak kepada Pencapaian Dengan Pemilihan Kerjaya Keusahawanan	120
4.18	Ujian <i>One Sample T Test</i> Bagi Faktor Kebebasan Dengan Pemilihan Kerjaya Keusahawanan	121
4.19	Ujian <i>One Sample T Test</i> Bagi Faktor Keyakinan Diri Dengan Pemilihan Kerjaya Keusahawanan	122

SENARAI RAJAH

RAJAH	Muka surat
1.5 Kerangka Kerja Kajian	18
2.1 Pendekatan 'Entrepreneurial Event'	32
2.2 Pendekatan 'Entrepreneurial Assessment'	34
2.3 Pendekatan Multidimensional	35
2.4 Kerangka Pemilihan Kerjaya Keusahawanan	37
4.1 Kategori Umur Usahawan	94
4.2 Perbandingan Pendapatan Sebelum Dan Selepas Menjadi usahawan	96

BAB I

PENDAHULUAN

1.1. Pengenalan

Keusahawanan adalah salah satu strategi dalam membangunkan sesebuah negara. Ia berperanan dalam menyediakan peluang-peluang pekerjaan, meransangkan pencetusan inovasi dan sebagai faktor pemantap kestabilan ekonomi serta sosial sesebuah negara. Peranan ini diperkukuhkan lagi kerana usahawan diterima sebagai antara agen perubahan dan pemangkin dalam pembangunan ekonomi dan sosial sesebuah negara.

Sumbangan yang diberikan oleh usahawan dalam pembangunan ekonomi dan sosial mendorong kerajaan memberikan penekanan yang jitu terhadap program pembangunan keusahawanan. Ini kerana ia dapat memberikan sumbangan yang positif ke arah usaha-usaha kerajaan untuk membasmi kemiskinan dan menyusun semula masyarakat seperti yang termaktub di dalam Dasar Ekonomi Baru yang dilaksanakan mulai tahun 1971. Di samping itu juga ia selaras dengan usaha kerajaan mempercepatkan

proses industrialisasi negara dengan matlamat peningkatan dan pewujudan masyarakat perdagangan dan perindustrian bumiputera.

Rancangan Malaysia Kedua, melalui Dasar Ekonomi Baru telah menetapkan bahawa dalam tempoh 20 tahun orang Melayu dan bumiputera yang lain akan mengendali dan menguasai sekurang-kurangnya 30 peratus daripada keseluruhan kegiatan perdagangan dan perusahaan dalam setiap kategori dan peringkat sebagai matlamatnya. Bagaimanapun perolehan perniagaan bumiputera dalam bidang ini pada tahun 1988 adalah kurang daripada 21 peratus (Malaysia, 1991). Setelah berakhirnya dasar tersebut, maka strategi pembangunan usahawan telah disambung dan dilaksanakan di dalam Wawasan 2020.

Melalui Rancangan Jangka Panjang Kedua 1991 – 2000, sebagai kesinambungan perlaksanaan Dasar Ekonomi Baru memperkukuhkan lagi matlamat untuk mewujudkan sebuah masyarakat perdagangan dan perindustrian bumiputera. Tujuannya untuk meningkatkan tahap kecapaian aktiviti bumiputera dalam bidang perdagangan agar selaras dengan hasrat untuk mencapai matlamat tersebut.

Untuk itu Kementerian Pembangunan Usahawan telah ditubuhkan dengan objektif memberikan tumpuan untuk melahirkan usahawan bumiputera yang bermutu serta cekap untuk mencapai kejayaan (Berita Harian, 1995). Usaha berterusan kerajaan ini terbukti melalui Program Pembangunan Vendor di bawah Kementerian Pembangunan Usahawan yang berjaya mewujudkan 201 vendor dalam 14 industri, dengan tumpuan utama dalam sektor elektrik, telekomunikasi dan automotif. Sejumlah 78 buah syarikat tunjang terlibat dalam program yang disokong bersama oleh 20 buah bank yang menyediakan kemudahan pembiayaan. Manakala program usahasama tulin antara bumiputera dengan bukan bumiputera terdapat sebanyak 52 buah syarikat usahasama telah ditubuhkan dan 70 peratus daripadanya adalah dalam sektor pembuatan. Sementara Industri Kecil Dan Sederhana (IKS) digalakkan membentuk usahasama dan perkongsian pintar dengan firma asing bagi memudahkan mereka memperolehi kepakaran teknologi serta Penyelidikan dan Pembangunan (R & D) yang berkaitan (Malaysia, 1999).

Dalam hal ini peranan aktif Kementerian Pembangunan Usahawan, Kementerian Perdagangan Antarabangsa Dan Industri dan Kementerian Pembangunan Luar Bandar serta agensi-agensi kerajaan seperti Majlis Amanah Rakyat (MARA), Perbadanan-

Perbadanan Kemajuan Ekonomi Negeri, Lembaga Kemajuan Wilayah Kedah (KEDA) dan seumpamanya akan menjadi penentu kepada kejayaan usaha ini.

MARA dan KEDA umpamanya telah memainkan peranan yang aktif dalam pembangunan keusahawanan. Kedua-dua agensi ini telah melaksanakan pelbagai program penggalakkan penyertaan bumiputera dalam kegiatan perdagangan dan industri. Antaranya MARA dan KEDA telah melaksanakan program untuk menggalakkan penyertaan bumiputera dalam perniagaan borong dan runcit, pelbagai bentuk bantuan diberikan, misalnya kemudahan kredit, premis perniagaan, perkhidmatan teknikal dan khidmat nasihat serta latihan dalam pembangunan keusahawanan (Malaysia, 1999).

Sesungguhnya dengan adanya tumpuan dan perhatian yang serius di peringkat kerajaan melalui agensi-agensinya kepada bidang keusahawanan telah menjadikannya sebagai agenda yang penting dalam pembangunan negara. Justeru itu penekanan yang diberikan kepada keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan adalah satu fenomena yang amat penting untuk dinilai dan dikaji. Ini kerana ia akan memudahkan lagi usaha-usaha pembentukan program untuk meningkat dan menggalak penyertaan bumiputera di sektor perdagangan dan perindustrian.

1.2. Pernyataan Permasalahan

Pelbagai usaha telah dilakukan oleh jabatan-jabatan kerajaan dan agensi-agensinya untuk membantu usahawan-usahawan bumiputera dalam bidang perniagaan dan perdagangan. Walau bagaimanapun, kekesanan perkhidmatan yang diberikan oleh kerajaan masih belum diketahui sejauh manakah keberkesanannya. Ini disebabkan kekurangan dalam maklumat mengenai keberkesanan perkhidmatan menyebabkan ketidakupayaan untuk melihat kecapaian bumiputera dalam bidang keusahawanan. Tambahan pula sangat kurang kajian yang dilakukan untuk melihat keberkesanan usahawan itu sendiri dalam menjalankan perniagaan mereka (Norsiah, et. al. 1997).

Kongres Ekonomi Bumiputera Ketiga pada tahun 1992 merumuskan bahawa pembangunan industri kecil dan sederhana (IKS) di kalangan bumiputera sejak perlaksanaan Dasar Ekonomi Baru menghadapi beberapa masalah. Antaranya;

- i. Wujudnya sikap kebergantungan di kalangan peniaga atau pengusaha ke atas bantuan kerajaan. Keadaan ini melemahkan atau menghilangkan pengembangan daya hidup dan daya saing.

- ii. Wujudnya gejala 'Ali Baba' di mana perniagaan mereka dijalankan atas nama bumiputera berdasarkan kontrak dan lesen yang diberikan, tetapi sebenarnya dibiayai dan diselenggarakan oleh bukan bumiputera. Sebagai boneka, peniaga bumiputera tidak langsung terlibat dan mendapat pengalaman dari perniagaan tersebut.
- iii. Terdapat kontraktor bumiputera yang walaupun kuat semangat niaga dan berpotensi untuk berjaya, tetapi menghadapi masalah modal permulaan, kurang kemahiran semua bidang perniagaan dan pengurusan, jarang menceburi bidang perniagaan atau perusahaan baru kerana tiada keupayaan teknologi dan pemasaran.
- iv. Lebih umum terdapat pula golongan peniaga dan bukan peniaga serta kalangan pegawai kerajaan yang merupakan pengambil komisyen yang mudah disuap atau korupsi (Kamal Salih, 1992). Mereka ini langsung tidak mempedulikan tujuan sebenar masyarakat perdagangan dan perindustrian bumiputera yang akan terus menggalakkan sikap dan masalah seperti di atas.

Senario ini menggambarkan betapa kegagalan yang wujud dalam usaha membangunkan usahawan di Malaysia. Yang penting kini, semua pihak perlu diubah dalam konteks pelaksanaan Dasar Pembangunan Nasional dan Wawasan 2020. Dalam era yang penuh cabaran ini pewujudan masyarakat perniagaan dan perusahaan bumiputera memerlukan pendekatan yang lebih radikal dan berbeza dari apa yang telah dijalankan semenjak Dasar Ekonomi Baru. Satu darinya ialah pendekatan persyarikatan bumiputera (Kamal Salih, 1992).

Kamal Salih (1992) dalam membincangkan pendekatan persyarikatan bumiputera telah menegaskan bahawa terdapat empat bidang utama masalah keusahawanan bumiputera dalam Industri Kecil dan Sederhana (Kamal Salih, 1992), iaitu;

- i. Memupuk sikap yang sihat dan kemahiran yang sesuai bagi keusahawanan yang berjaya. Segala tenaga dan institusi latihan yang ada perlu digemblengkan dalam satu sistem latihan keusahawanan yang lebih berkesan dari apa yang ada sekarang.
- ii. Satu ciri penting bagi daya maju dan daya saing usahawan bumiputera ialah ketahanannya dan sifat

daya hidup apabila berdepan dengan saingan. Oleh itu segala usaha perlu ditumpukan terhadap peningkatan ketahanan ini.

- iii. Penumpuan bidang baru oleh usahawan bumiputera yang mempunyai potensi pertumbuhan yang tinggi. Ini termasuk bidang kimia, elektronik, telekomunikasi, teknologi maklumat dan sebagainya.
- iv. Pengembelian sumber kewangan untuk membantu usahawan bumiputera.

Profil personaliti dan ciri-ciri keusahawanan dilihat berupaya mempengaruhi pembangunan usahawan khususnya usahawan Melayu. Mahmood Nazar (1990), dalam kajiannya tentang profil personaliti antara usahawan Bumiputera dan bukan Bumiputera meliputi kawasan utara Semenanjung Malaysia, iaitu Kedah, Perlis dan Pulau Pinang ke atas mereka di dalam industri kecil menggariskan beberapa personaliti yang berlawanan antara keduanya. Bagi usahawan Bumiputera ciri-cirinya suka menunggu, kurang agresif, lalai, kurang bertindak segera, malu atau segan, sedikit melakukan percubaan dan bersahaja.

Personaliti yang ditunjukkan ini menggambarkan bahawa usaha pembangunan usahawan bumiputera kemungkinan boleh menemui kegagalan jika tidak diberikan perhatian yang sewajarnya. Penegasan yang telah dibuat untuk membantu dan membangunkan usahawan sukar untuk dicapai jika ciri-ciri yang membentuk sikap keusahawanan ini masih menebal di kalangan mereka. Ini kerana dalam kajian yang telah dilakukan oleh Wei-Shi dan Chow-Hou (1994), telah menemui faktor utama membantu kejayaan usahawan adalah keazaman dan ketekunan untuk berjaya. Manakala faktor lain ialah keupayaan merebut peluang perniagaan, memelihara persahabatan dan perhubungan dengan masyarakat, bekerja keras dan keupayaan untuk terus hidup dalam segala keadaan.

Bagi usahawan bumiputera, apakah mereka mampu berdepan dengan sikap yang demikian rupa untuk berjaya? Usahawan yang berjaya biasanya mempunyai ciri-ciri kreatif dan inovatif, pengambil risiko yang munasabah, keyakinan pada diri sendiri, kuat bekerja, mempunyai matlamat yang jelas dan bertanggungjawab (Kamaruddin dan Ramli, 1990). Tanpa ciri-ciri ini kehadiran mereka di pasaran pasti akan menemui kegagalan. Ini adalah kerana kegagalan itu datangnye dari sifat peribadi mereka sendiri seperti yang ditegaskan oleh Larson dan Clute (1979), iaitu keputusan dibuat berdasarkan

emosi dan orientasi masa pada masa lalu yang tidak melihat masa depan.

Usahawan juga mungkin menemui kegagalan kerana tidak mempunyai visi yang jelas tentang perniagaan mereka. Brockhaus (1987) menyatakan 60 peratus daripada usahawan tidak mempunyai visi tentang jenis perniagaan yang akan mereka jalankan. Oleh itu usahawan perlu yakin dan ada visi yang jelas untuk kejayaan masa depan. Selain itu usahawan juga perlu kepada persediaan dan penyelidikan agar mereka mampu bersaing (Mohd Azizi, 1994).

Disebalik masalah yang diutarakan dan pelbagai dorongan yang disediakan oleh kerajaan untuk membangunkan usahawan, timbul persoalan adakah individu usahawan itu telah mengambil keputusan yang betul untuk menjadi usahawan atau sekadar ikut-ikutan sahaja?. Apakah mereka sekadar menyahut cabaran menjadi usahawan dan mengambil peluang tersebut?. Atau apakah usahawan bumiputera telah mempunyai sifat sebagai seorang usahawan yang tulin?. Semua persoalan ini perlukan jawapan yang konkrit dan padu supaya agenda pembangunan usahawan bumiputera khususnya tidak menemui kegagalan.

Kefahaman memahami masalah pembangunan usahawan perlu diteliti secara mendalam dengan melihat kepada faktor keputusan penyertaan individu usahawan dalam perniagaan. Keadaan ini boleh membantu untuk meningkatkan lagi program pembangunan dan kejayaan usahawan bumiputera di dalam bidang yang diceburi. Ini kerana mereka yang berkeputusan menjadi usahawan adalah bertanggungjawab terhadap keputusan tersebut dan mereka membuat keputusan itu tanpa merujuk kepada penasihat atau jawatankuasa tertentu. Mereka adalah lebih objektif terhadap hasil yang diperolehi (Mc Clelland, 1961).

Bagaimanapun sehingga kini masih belum kedapatan kajian yang melihat secara khusus keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan dan kesannya kepada pembangunan serta kejayaan usahawan. Oleh itu masih terdapat ruang untuk melakukan kajian secara empirikal mengenai keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan supaya hasilnya boleh dijadikan panduan dalam memahami dan membangunkan usahawan.

Oleh sebab itulah kajian mengenai keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan ini dijalankan ke atas usahawan kecil bumiputera di daerah Kota Setar.

1.3. Objektif Kajian

Kajian ini dapat dibahagikan kepada dua objektif, iaitu objektif umum dan objektif khusus.

1.3.1. Objektif Umum

Kajian ini bertujuan mengkaji keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan di kalangan usahawan kecil bumiputera. Kajian akan cuba mengaitkan keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan sebagai pembolehubah bersandar dengan elemen-elemen faktor demografi, persekitaran dalaman usahawan dan persekitaran luaran usahawan sebagai pembolehubah bebas.

1.3.2. Objektif Khusus

Objektif-objektif khusus kajian ini adalah untuk melihat aspek-aspek berikut;

- a. Menenal pasti adakah faktor-faktor demografi, persekitaran dalaman dan persekitaran luaran usahawan membantu ke arah keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan.

- b. Melihat perbezaan di antara elemen di dalam faktor demografi dengan kerjaya yang dipilih
- c. Melihat pengaruh di antara elemen di dalam faktor persekitaran dalaman usahawan dengan kerjaya yang dipilih
- d. Melihat pengaruh di antara elemen di dalam faktor persekitaran luaran usahawan dengan kerjaya yang dipilih
- e. Menentukan faktor yang manakah paling kuat atau dominan dalam mempengaruhi keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan

1.4. Hipotesis Kajian

Berdasarkan kepada objektif kajian seperti yang telah ditetapkan, hipotesis-hipotesis kajian adalah seperti berikut:

H₀₁ : Tidak terdapat pengaruh yang signifikan antara latar belakang keluarga dengan keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan

- Ha1 : Terdapat pengaruh yang signifikan antara latar belakang keluarga dengan keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan
- Ho2 : Tidak terdapat pengaruh yang signifikan antara latar belakang pendidikan dengan keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan
- Ha2 : Terdapat pengaruh yang signifikan antara latar belakang pendidikan dengan keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan
- Ho3 : Tiada pengaruh yang signifikan antara pekerjaan sebelum menjadi usahawan dengan keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan
- Ha3 : Terdapat pengaruh yang signifikan antara pekerjaan sebelum menjadi usahawan dengan keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan
- Ho4 : Tiada terdapat pengaruh yang signifikan antara pendapatan sebelum menjadi usahawan dengan setelah menjadi usahawan sebagai penentu pemilihan kerjaya tersebut

- Ha4 : Terdapat pengaruh yang signifikan antara pendapatan sebelum menjadi usahawan dengan setelah menjadi usahawan sebagai penentu pemilihan kerjaya tersebut
- Ho5 : Tiada pengaruh yang signifikan antara orientasi masa depan dengan pemilihan kerjaya keusahawanan
- Ha5 : Terdapat pengaruh yang signifikan antara orientasi masa depan dengan pemilihan kerjaya keusahawanan
- Ho6 : Tidak terdapat pengaruh yang signifikan antara model peranan dengan keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan
- Ha6 : Terdapat pengaruh yang signifikan antara model peranan dengan keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan
- Ho7 : Tidak terdapat pengaruh yang signifikan antara peranan kerajaan dengan keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan
- Ha7 : Terdapat pengaruh yang signifikan antara peranan kerajaan dengan keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan

Ho8 : Perubahan daripada corak hidup sekarang tidak mempengaruhi keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan

Ha8 : Perubahan daripada corak hidup sekarang mempunyai pengaruh yang signifikan terhadap keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan

Ho9 : Lokus kawalan dalaman tidak mempunyai pengaruh yang signifikan dengan keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan

Ha9 : Lokus kawalan dalaman mempunyai pengaruh yang signifikan dengan keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan

Ho10: Kehendak kepada pencapaian tidak mempunyai pengaruh yang signifikan dengan keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan

Ha10: Kehendak kepada pencapaian mempunyai pengaruh yang signifikan dengan keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan

Ho11: Faktor kebebasan tidak mempunyai pengaruh yang signifikan terhadap keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan

Ha11: Faktor kebebasan mempunyai pengaruh yang signifikan terhadap keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan

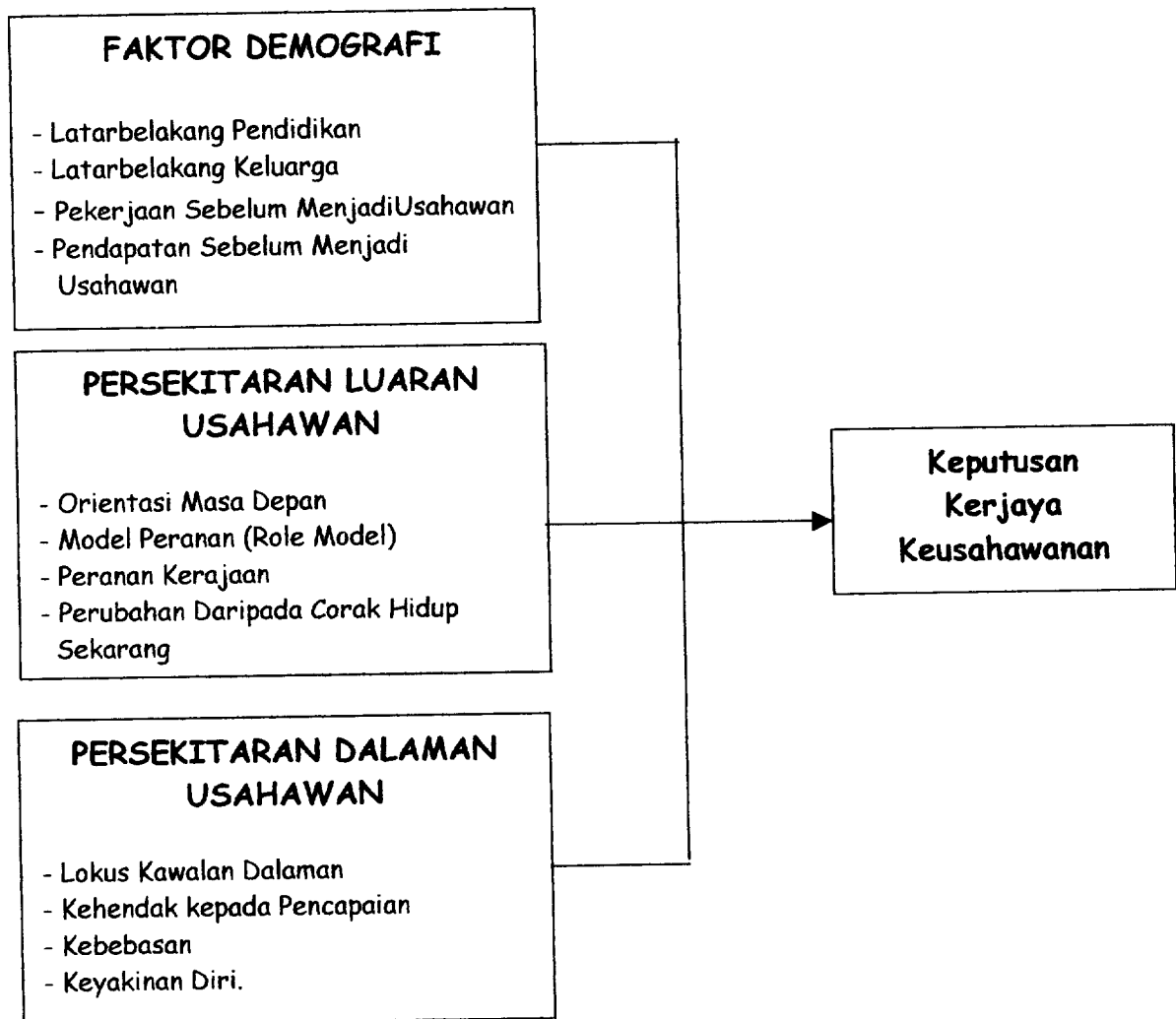
Ho12: Keyakinan diri tidak mempengaruhi keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan

Ha12: Keyakinan diri mempengaruhi keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan

1.5. Kerangka Kerja Kajian

Pembolehubah Tidak Bersandar

Pembolehubah Bersandar

1.6. Signifikan Kajian

Kajian ini wajar dijalankan kerana:

1. Keusahawanan merupakan bidang penting dalam memberi peluang yang tinggi kepada usahawan di samping membantu perkembangan ekonomi negara. Memahami keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan akan membantu program pembangunan keusahawanan.
2. Ia juga dapat memberikan beberapa jawapan kepada isu-isu yang berkaitan dengan keusahawanan dan usahawan itu sendiri, khususnya kegagalan dan kejayaan mereka.
3. Dapat mengenal pasti faktor yang telah menarik perhatian individu terhadap pemilihan kerjaya keusahawanan. Oleh itu kajian ini boleh membantu banyak pihak dalam perancangan pembangunan keusahawanan, khususnya di kalangan usahawan bumiputera.
4. Bagi menghasilkan cadangan yang sesuai untuk pembangunan keusahawanan secara keseluruhan.

5. Sebagai satu dokumentasi yang boleh dijadikan rujukan penyelidikan yang akan datang.

1.7. Batasan Kajian

1. Kajian ini hanya terbatas kepada sumber maklumat usahawan yang mendapat pendedahan ilmu keusahawanan di bawah anjuran Majlis Amanah Rakyat (MARA) sahaja.
2. Kajian ini memfokus satu daerah sahaja daripada daerah-daerah di dalam negeri Kedah, iaitu daerah Kota Setar.
3. Kajian yang bersifat diskriptif hanya dapat memberikan penjelasan tentang apa yang dikaji dalam satu penyelidikan sahaja. Oleh itu ia tidak mungkin boleh dibuat satu generalisasi untuk keseluruhan usahawan.

1.8. Definisi Konsep

1.8.1. Usahawan

Merujuk kepada individu yang membangun dan menguruskan suatu perniagaan. Iaitu seseorang yang mengesan peluang perniagaan dan mengambil risiko terhadapnya. Usahawan ini

dikriteriakan sebagai mempunyai gelagat yang inovatif dalam menawarkan produk dan menguruskan perniagaannya. Oleh itu, usahawan itu seorang yang rela mengambil risiko komersial untuk mencuba dan membuat keuntungan.

1.8.2. Usahawan kecil

Pada dasarnya konsep usahawan kecil tidak mempunyai sebarang pengertian yang sah dan mutlak. Setiap individu, penyelidik, ahli akademik, penggubal dasar, agensi mahu pun institusi memberikan pengertian yang berlainan dan pelbagai. Bagaimanapun, penelitian menunjukkan bahawa pengertian usahawan kecil selalunya mengambil kira salah satu atau beberapa kaedah. Antaranya termasuklah jumlah bilangan pekerja, nilai modal berbayar, nilai modal tetap, nilai keluaran dan pulangan atau keuntungan (Mohd Asri, 1997).

Namun untuk memenuhi kajian ini, usahawan kecil merujuk kepada individu yang mendapat kursus keusahawanan dari MARA Mereka menjalankan perniagaan dengan modal kurang daripada RM 250,000.00. Modal sama ada diperolehi dari pinjaman atau sumber persendirian.

1.8.3. Keusahawanan

Konsep keusahawanan secara yang tepat masih menjadi isu yang diperdebatkan oleh kebanyakan sarjana. Carland, Hoy, William dan Carland, C., (1984) dan Gartner (1989) menggariskan pelbagai kriteria untuk mendefinisikan keusahawanan. Antaranya inovatif dan kreatif, mengambil risiko, kehendak kepada pencapaian, lokus kawalan, keyakinan diri dan kebebasan diri serta lain-lain lagi.

Tetapi untuk kajian ini konsep keusahawanan sebagaimana yang dinyatakan oleh kebanyakan sarjana yang akan diguna pakai adalah merujuk kepada satu proses inovatif dan satu aktiviti yang unik yang dijalankan oleh seseorang sebagai kerjaya untuk mendapatkan untung dan memerlukan gabungan perkara-perkara asas seperti keperibadian, perlakuan, pengalaman, pemikiran, keupayaan, model dan pengetahuan (Abd Aziz, 1999).

1.8.4. Orientasi Masa Depan

Merujuk kepada kesedaran usahawan bumiputera berkenaan pentingnya masa depan dalam membuat pertimbangan untuk bersikap ingin menyokong atau tidak terhadap bidang keusahawanan. Di sini bagi mereka yang mempunyai orientasi masa depan yang positif tentunya bertindak ke arah keputusan pemilihan

kerjaya keusahawanan. Penyelidikan telah menunjukkan para usahawan yang mencipta usaha teroka yang berkembang pesat memberikan perhatian kepada masa depan (Zimmerer dan Scarborough, 1996).

1.8.5. Model Peranan

Merujuk kepada mengambil individu usahawan yang telah berjaya sebagai contoh untuk menjadi ikutan. Biasanya mereka yang mempunyai semangat ingin berjaya yang tinggi akan terpengaruh dengan model peranan sedia ada di dalam bidang keusahawanan ini. Ini terbukti seperti kenyataan Hisrich dan Peters (1998), bahawa individu-individu mempengaruhi pilihan dan gaya kerjaya seseorang usahawan dan juga sebagai pemangkin kepada usahawan lain.

1.8.6. Peranan Kerajaan

Peranan kerajaan merujuk kepada usaha-usaha yang telah dilakukan oleh kerajaan untuk membantu pembangunan keusahawanan. Melalui agensi-agensi dan jabatan-jabatannya, banyak peranan dan peluang yang telah dilakukan oleh kerajaan. Oleh itu bagi individu yang berminat menjadi usahawan, dalam konteks kajian ini boleh membuat keputusan sama ada

menyertainya ataupun tidak. Pembuatan keputusan itu juga boleh dilihat kepada kesanggupan mereka mengambil peluang yang tersedia itu.

1.8.7. Perubahan Daripada Corak Hidup Sekarang

Penekanan kepada pemilihan kerjaya keusahawanan ialah berpandukan kepada keinginan mengubah corak hidup sekarang kepada satu corak hidup yang baru. Kemungkinan ini berlaku ialah kerana kuasa tolakan yang wujud dari pekerjaan yang sedang dilakukannya sekarang. Atau mungkin juga kerana kecewa dengan pekerjaan awal yang tidak memberikan kepuasan. Misalnya tiada kenaikan pangkat. Mungkin juga kerana seseorang itu telah menamatkan pendidikan tinggi mereka. Oleh itu, fenomena ini mungkin akan mempengaruhi mereka membentuk satu perniagaan atau syarikat baru.

1.8.8. Lokus Kawalan Dalaman

Pendapat Robinson (1987) dan Kuratko (1998) diguna pakai dalam kajian ini. Ia merujuk kepada darjah kepercayaan pada diri sendiri yang menentukan kejayaan. Oleh itu mereka yang mempunyai lokus kawalan dalaman yang tinggi seperti agresif dalam

merubah hidup, berinisiatif, yakin dengan kejayaan yang akan dicapai dan bersedia menghadapi kesulitan adalah mereka yang berkeputusan untuk menjadi usahawan.

1.8.9. Kehendak Kepada Pencapaian

Ini merujuk kepada motivasi pencapaian yang diutarakan oleh Mc Clelland (1961). Oleh itu dalam kajian ini ia merujuk kepada dorongan atau galakan dalaman diri seseorang yang menimbulkan keinginan untuk terlibat dalam dunia perniagaan. Individu yang mempunyai motivasi pencapaian yang tinggi dikatakan sebagai seorang yang sanggup menghadapi cabaran, berani menanggung risiko malah sentiasa berusaha mencapai satu tingkat pencapaian. Oleh itu individu seperti ini boleh berkeputusan untuk terlibat sebagai seorang usahawan.

1.8.10. Kebebasan

Perasaan ingin tidak dipengaruhi oleh orang lain dalam hal tindak tanduknya. Dalam hal ini ia lebih merujuk kepada keadaan di mana seseorang itu boleh menentukan kehendaknya sendiri. Misalnya kepimpinannya, kuasanya dan membuat keputusan tanpa

pengaruh orang lain. Oleh itu ia berkeupayaan membina komitmennya sendiri terhadap sesuatu yang hendak dilakukan.

1.8.11. Keyakinan Diri

Imej yang ada pada diri seseorang. Ia mempunyai kepercayaan bahawa ia mampu menghadapi pelbagai rintangan dan biasanya ia berjaya mengatasi rintangan tersebut. Dengan kata lain ia percaya kepada kebolehan diri sendiri. Oleh itu individu seperti ini kemungkinannya mampu untuk membuat keputusan yang tepat untuk menjadikan keusahawanan sebagai kerjayanya.

1.9. Rumusan

Mengenali usahawan secara menyeluruh menjadi satu bidang yang agak mendesak kini. Khususnya berkaitan dengan usaha membina program yang mantap bagi membantu meningkatkan penyertaan mereka dalam bidang perdagangan dan perindustrian. Perkembangan dan potensi mereka dewasa ini amat menggalakkan jika kajian menjurus kepada pemilihan kerjaya keusahawanan. Ini kerana kerjaya keusahawanan walaupun boleh diceburi oleh sesiapa sahaja tanpa adanya sekatan, namun tanpa komitmen dan keputusan yang tepat kemungkinan usahawan tersebut boleh

menemui kegagalan. Oleh sebab itu, kajian yang menyeluruh tentang pemilihan kerjaya keusahawanan perlu dilakukan demi membantu memantapkan lagi program pembangunan keusahawanan yang sedang dan akan dilaksanakan oleh pelbagai pihak, khususnya kerajaan melalui agensi-agensinya.

BAB 2

ULASAN KARYA

2.1. Pengenalan

Perbincangan dalam bab ini akan memberikan tumpuan kepada keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan kerana pemahaman yang jelas tentang perkara ini diperlukan di dalam kajian. Ini kerana kebanyakan penyelidikan yang dilakukan oleh pengkaji-pengkaji tentang keusahawanan lebih tertumpu kepada perbincangan tentang ciri-ciri usahawan dan pendidikan dalam bidang keusahawanan. Oleh yang demikian kajian yang khusus tentang keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan amat berkurangan dilakukan. Tambahan pula jika dianalisis mengikut sejarah pengkajian tentang keusahawanan, bidang keusahawanan ini dikaji berdasarkan pemikiran dan kepentingan bidang-bidang ilmu seperti ekonomi dan psikologi.

Oleh yang demikian, beberapa ulasan penyelidik terdahulu sama ada dari dalam atau luar negeri yang berkaitan dengan kajian ini akan

diguna pakai untuk memberikan gambaran tentang pengaruhnya ke atas keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan.

2.2. Kerangka Pendekatan Ke Arah Keusahawanan

Gaya hidup masyarakat kini telah memperlihatkan perubahan yang ketara. Penganjakan paradigma berlaku dari budaya korporat kepada usahawan. Jika keadaan ini dirujuk kepada situasi di Malaysia, perubahan yang mendominasi masyarakatnya ialah perubahan dalam semangat untuk bekerja sendiri, tidak lagi ingin bekerja dengan orang lain dan keinginan menjadi usahawan tulin. Tegasnya ini selari dengan pernyataan Cuming (1993), yang menyatakan bahawa, motif utama pemilihan kerjaya berkait rapat dengan faktor ekonomi dan diikuti dengan keperluan bersosial. Oleh sebab itulah, Gartner (1985), menyatakan bahawa pemilihan kerjaya keusahawanan mestilah melihat kepada proses dalaman tentang penyertaan individu ke dalam bidang keusahawanan dengan menunjukkan hubungan yang kompleks dan multidimensional. Jelaslah bahawa usahawan adalah dibentuk daripada satu proses yang kompleks.

Beberapa pendekatan telah dibentangkan untuk melihat pemilihan kerjaya keusahawanan. Namun demikian untuk kajian ini, tiga sahaja pendekatan akan dibincangkan. Pertama ialah pendekatan yang diutarakan oleh Bygrave (1989) yang dikenali sebagai pendekatan “entrepreneurial event”. Kedua ialah pendekatan yang diutarakan oleh Ronstadt (1984) yang memperkenalkan pendekatan “entrepreneurial Assessment”. Ketiga ialah pendekatan Multidimensional yang dikaji secara mendalam oleh Johnson (1990).

2.1.1. Pendekatan “Entrepreneurial Events”

Pendekatan ini merupakan satu pendekatan yang bukan bersifat tersendiri. Ia menggabungkan proses di mana individu akan mengadakan perancangan, pelaksanaan dan mengawal aktiviti keusahawanan mereka. Oleh yang demikian beberapa konsep yang diberikan penekanan dalam pendekatan ini ialah; inisiatif, organisasi, pentadbiran, hak kuasa, pengambilan risiko dan persekitaran.

Pendekatan ini juga merupakan model yang menggabungkan konsep teoritikal asas di dalam bidang sains sosial dengan konsep

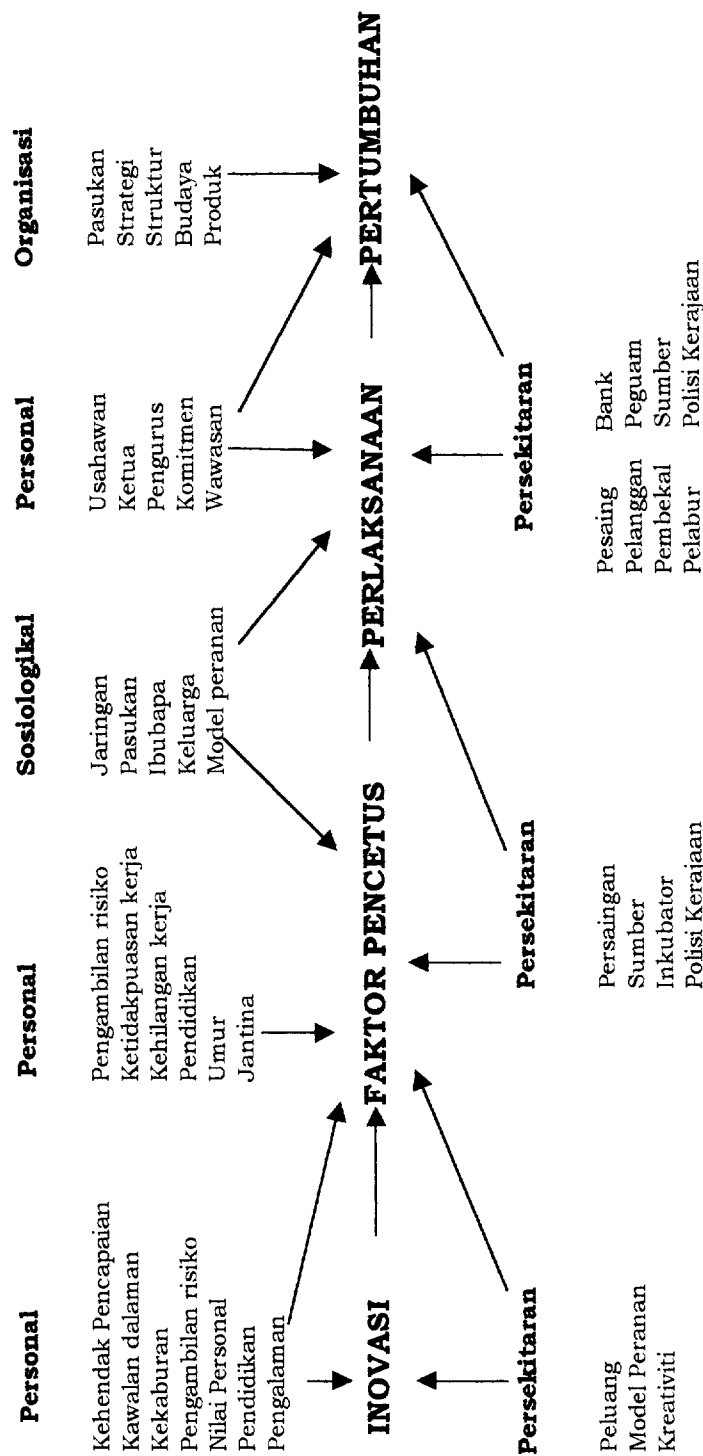
praktikal daripada sains gunaan. Secara umumnya empat elemen yang ditekankan ialah;

inovasi → faktor pencetus → perlaksanaan → pertumbuhan

Sementara rajah 2.1. di muka sebelah boleh menjelaskan lagi pendekatan tersebut. Di mana tiap elemen tersebut akan memberikan kesan ke atas elemen yang lain. Atau dengan kata lain, tiap-tiap elemen bertindak balas antara satu sama lain.

Rajah 2.1

Pendekatan "Entrepreneurial Event"

Sumber : Bygrave, W.D., (1989), 'The Entrepreneurship Paradigm : A Philosophical Look At Its Research Methodologies', **Entrepreneurship Theory And Paractice**, ms. 9

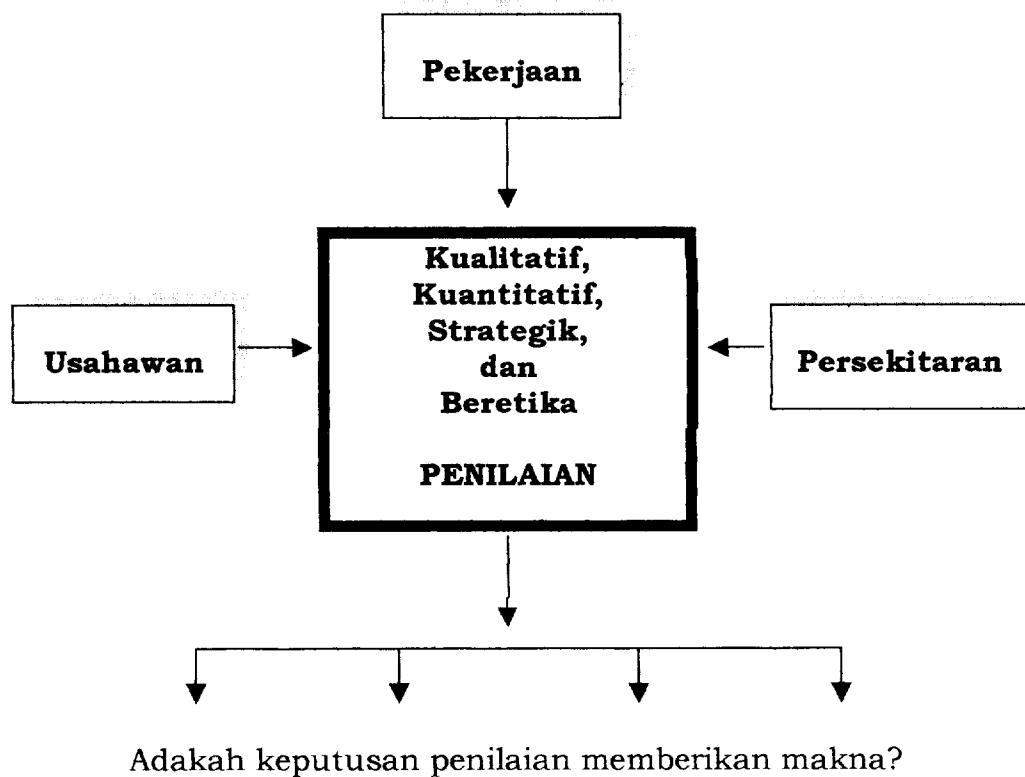
2.2.2. Pendekatan “ Entrepreneurial Assessment”

Model yang dibina oleh Ronstadt ini menekankan penilaian yang mesti dilakukan secara kualitatif, kuantitatif, strategik dan beretika dengan mengambil kira tentang sifat usahawan, sifat pekerjaan dan keadaan persekitaran. Keputusan kepada penilaian ini mestilah dibandingkan dengan tahap-tahap kerjaya usahawan tersebut sama ada di peringkat permulaan, pertengahan ataupun pengakhiran. Oleh itu pendekatan ini juga diistilahkan oleh Ronstadt sebagai perspektif keusahawanan.

Pendekatan ini boleh dipermudahkan melalui rajah 2.2 di muka sebelah.

Rajah 2.2

Pendekatan "Entrepreneurial Assessment"

	Tahap kerjaya keusahawanan		
	Permulaan kerjaya	Pertengahan kerjaya	Pengakhiran kerjaya
Pengalaman lepas dan Pendidikan			

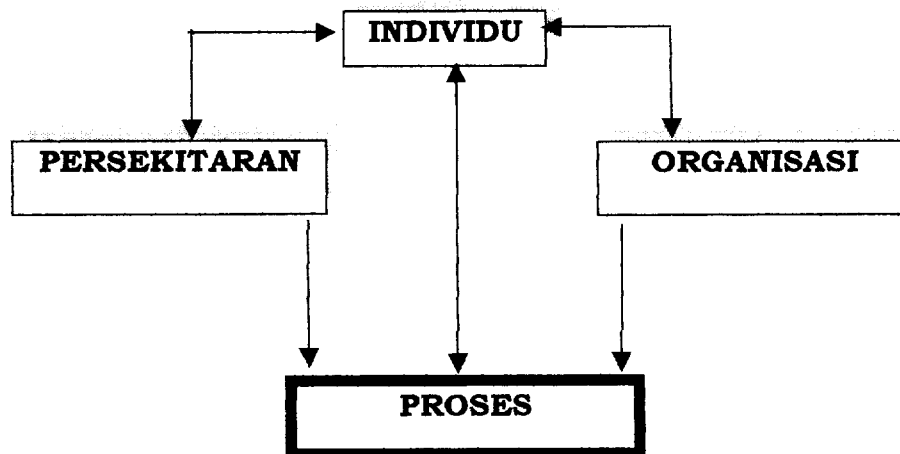
Sumber : Ronstadt. R.C., (1984), **Entrepreneurship**, Dover,MA.,Lord Publishing Com.

2.2.3. Pendekatan Multidimensional

Merupakan satu pendekatan yang mendalam tentang proses keusahawanan. Pendekatan ini melihat bidang keusahawanan adalah sesuatu yang kompleks. Oleh itu kerangka kerjanya memberikan penekanan kepada individu, persekitaran, organisasi dan juga proses melibatkan diri dengan kerjaya keusahawanan. Setiap faktor tersebut mempunyai perkaitan antara satu sama dengan yang lain.

Rajah 2.3

Pendekatan Multidimensional

Sumber : Gartner, W.B. (1985), 'A Conceptual Framework For Describing The Phenomenon Of New Venture Creation', **Academy Of Management Review**, October, ms. 702.

Berdasarkan kepada ketiga-tiga pendekatan yang telah dinyatakan tersebut, jelaslah bahawa persekitaran keusahawanan adalah gabungan faktor-faktor yang memainkan peranan dalam pembangunan keusahawanan. Faktor-faktor demografi, keadaan persekitaran dalaman dan keadaan persekitaran luaran adalah gabungan faktor-faktor tersebut.

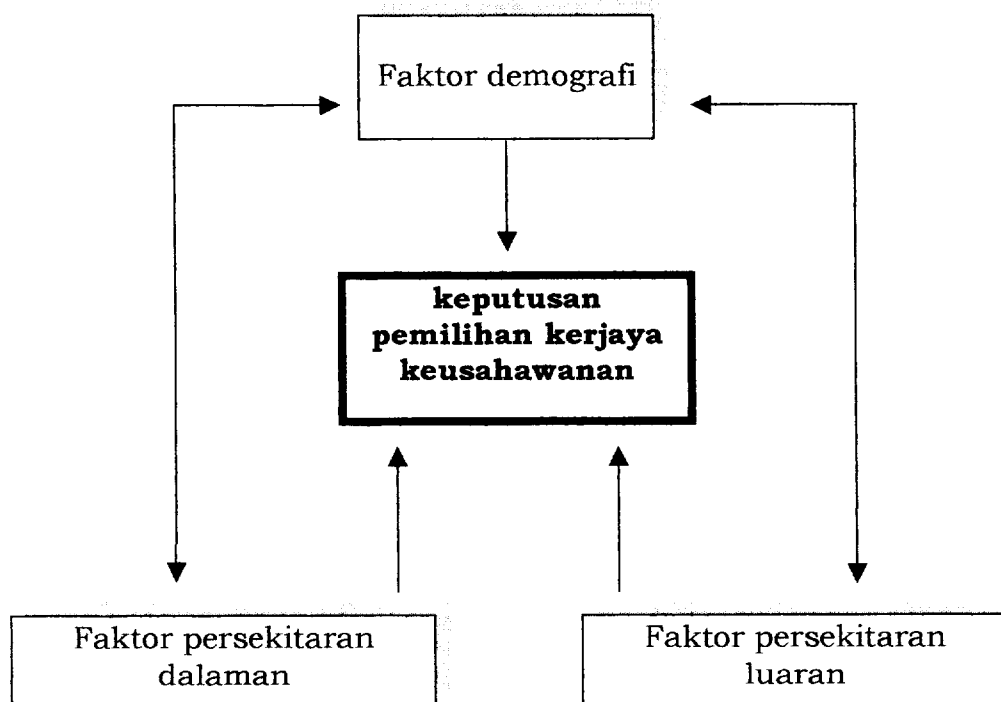
Faktor demografi boleh dilihat dari segi latar belakang pendidikan, pengalaman dan latar belakang keluarga yang terlibat dengan keusahawanan, pekerjaan sebelum menjadi usahawan dan juga pendapatan sebelum menjadi usahawan. Sementara faktor persekitaran luaran boleh dirujuk kepada orientasi masa depan, model peranan, peranan kerajaan serta juga keinginan untuk perubahan daripada corak hidup sekarang. Manakala persekitaran luaran boleh dikaji berdasarkan kepada pengaruh seperti lokus kawalan dalaman, kehendak kepada pencapaian, kebebasan dan keyakinan diri.

Kesemua faktor yang disebutkan di atas, adalah gabungan faktor-faktor yang menjadi penyumbang yang besar kepada keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan. Faktor-faktor ini juga tidak

bertindak bersendirian dalam mempengaruhi keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan. Sebaliknya tiap faktor saling pengaruh mempengaruhi antara satu sama lain. Oleh itu untuk kajian ini, dapatlah dibentuk satu kerangka asas tentang pemilihan kerjaya keusahawanan.

Rajah 2.4

Kerangka Pemilihan Kerjaya Keusahawanan

2.3. Faktor Demografi

Kajian berkaitan dengan sesetengah golongan lebih cenderung dan kekal dalam bidang keusahawanan boleh merujuk kepada pengaruh faktor demografi. Faktor berkaitan dengan pengaruh demografi ini ialah latar belakang usahawan yang boleh dikaji dari dua aspek iaitu latar belakang pendidikan dan latar belakang keluarga (Hull, Bosley dan Udel, 1980; Clark et. al. 1984; Hatten dan Ruhlan, 1995).

2.3.1. Latar Belakang Pendidikan

Hubungan positif antara pendidikan dengan pekerjaan memang telah diterima umum dan ini membuktikan bahawa pendidikan menyediakan kemudahan untuk melakukan pemilihan terhadap sesuatu bentuk kerjaya yang ingin diceburi. Hull, Bosley dan Udell (1980), menegaskan bahawa pendidikan penting untuk menjadi usahawan yang berjaya. Kenyataan ini merupakan satu penegasan yang amat diterima umum oleh kebanyakan penyelidik tentang keusahawanan. Kuratko (1989) menyatakan memang jelas bahawa keusahawanan boleh diajar. Pendapat ini boleh dikuatkan lagi dengan

penegasan yang diberikan oleh Ronstadt (1984) bahwa para pendidik dan profesional memang mempunyai kepercayaan yang kuat sesungguhnya usahawan itu boleh dibentuk dan bukan dilahirkan.

Berdasarkan kepada kajian yang telah dilakukan oleh Clark et. al. (1984) mendapati 76 peratus daripada pelajar-pelajar yang menghadiri kursus keusahawanan mempunyai minat yang tinggi untuk menubuhkan perniagaan sendiri. Mereka merumuskan bahawa terdapat hubungan antara pendidikan keusahawanan dengan pembentukan sesebuah perniagaan baru.

Kajian oleh Hatten T.S. dan Ruhlan S.K. (1995) memperkukuhkan lagi penemuan oleh Clark et. al. (1984). Kajian ini dilakukan ke atas sekumpulan pelajar yang mengikuti program di Institut Perniagaan Kecil (SBI) di Amerika Syarikat untuk melihat perubahan sikap ke atas pelajar tersebut. Kajian ke atas 220 orang pelajar tersebut menunjukkan bahawa terdapat hubungan yang signifikan ke atas sikap pelajar untuk cenderung menjadi usahawan.

Penemuan kajian yang telah dinyatakan memperjelaskan bahawa latar belakang pendidikan mempengaruhi sama ada seseorang

itu bersedia untuk menjadi usahawan ataupun tidak. Bagaimanapun Cooper (1985), menekankan bahawa pendidikan formal membantu menyediakan seseorang ke arah berkeputusan menjadi usahawan. Bukti juga telah ditunjukkan oleh Zaidatol (1993) bahawa selain faktor-faktor motivasi, modal dan lokasi, pendidikan formal dalam bidang keusahawanan akan membantu seseorang untuk memulakan perniagaan mereka. Ini ada persamaan dengan penegasan oleh Ashmore dan Pritz (1993), bahawa pendidikan teknik dan vokasional sebagai pendidikan formal dalam keadaan semulajadinya amat bersesuaian bagi membangunkan keusahawanan.

Namun demikian tidak semestinya pembentukan budaya keusahawanan itu hanya berdasarkan kepada pendidikan formal keusahawanan sahaja untuk seseorang itu menjadi usahawan. Kajian Weiss (1989) melaporkan bahawa 76 peratus pemilik perniagaan di Amerika Syarikat tidak mempunyai pendidikan tinggi. Walau bagaimanapun pendidikan awal dan pengalaman adalah berkaitan dengan kejayaan masa depan. Ketepatan pendapat ini boleh disokong berdasarkan penulisan awal oleh Baumbach (1986) yang menyatakan bahawa mereka yang mempunyai pendidikan keusahawanan dan diikuti dengan pengalaman yang relevan akan menjadi usahawan.

Seterusnya boleh berjaya dengan cemerlang ketika menceburi bidang keusahawanan.

Jelas menunjukkan daripada dapatan kajian, peranan pendidikan berupaya untuk membantu usahawan memahami peluang-peluang masa depan yang terbuka untuk diterokai. Steward dan Boyd (1989) melaporkan satu hasil penyelidikan yang menunjukkan bahawa 50 peratus daripada usahawan-usahawan yang memulakan perniagaan adalah terdiri daripada mereka yang telah mempunyai pengalaman dan berpendidikan.

Oleh itu keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan biasanya diiringi oleh tahap pendidikan yang dipunyai oleh mereka selain daripada pengalaman yang relevan dan yang telah biasa mendapat nasihat secara sistematis daripada mereka yang pakar dalam bidang keusahawanan. Maka pendidikan melalui kursus keusahawanan mewujudkan ciri-ciri personaliti yang unik ke atas pelajar yang mendorong kepada pemilihan kerjaya keusahawanan. Kajian juga menunjukkan bahawa pelajar berminat untuk belajar di samping merasakan kursus keusahawanan menambahkan keyakinan kepada diri mereka (Sexton dan Upton, 1987). Situasi yang sama juga

diperkatakan oleh Cressy (1992), bahawa usahawan perlu mempunyai asas sebagai seorang usahawan. Justeru, pendidikan dan pengalaman banyak membantu serta mendorong usahawan untuk berkeputusan menjalankan sesuatu perniagaan.

Keseluruhannya, pendidikan sama ada formal atau tidak, mengkhusus atau tidak dalam bidang keusahawanan telah menjadi satu faktor yang kuat dalam menarik para usahawan untuk berkeputusan menjadi usahawan.

2.3.2. Latar Belakang Keluarga

Latar belakang keluarga juga turut memainkan peranan yang penting dalam mempengaruhi pemilihan kerjaya keusahawanan. Kajian-kajian terdahulu yang telah dilakukan menunjukkan bahawa terdapat perhubungan faktor latar belakang keluarga dengan pemilihan kerjaya keusahawanan. Holland (1983), telah memberikan satu pendapat yang jelas tentang hubungan faktor ini. Dinyatakan bahawa keluarga yang menjadi usahawan telah membentuk satu persekitaran yang cukup kuat pengaruhnya terhadap pembinaan ciri-ciri keusahawanan di kalangan anak-anak mereka.

Walaupun Holland (1983) hanya merujuk kepada pengaruh keluarga khususnya ibu bapa, terdapat juga sumber yang menyatakan bahawa pemilihan kerjaya mungkin dipengaruhi oleh faktor ahli keluarga yang lain. Matthews dan Moser (1995). menegaskan terdapat saudara terdekat seperti bapa saudara, sepupu dan lain-lain yang telah menjadi usahawan boleh mempengaruhi persekitarannya ke arah pembentukan dan pemilihan kerjaya keusahawan. Keadaan ini kemungkinan ada kaitan dengan model peranan yang juga menjadi satu faktor kepada pemilihan kerjaya keusahawanan.

Kajian oleh Scherer et. al. (1989) dan Hagan et. al. (1989) juga menyokong pendapat yang telah dinyatakan oleh Holland (1983). Kajian mereka memberi penekanan ke atas aspek perbezaan jantina dalam pemilihan kerjaya keusahawanan. Penemuan kajian menunjukkan lelaki yang mempunyai latar belakang keluarga sebagai usahawan adalah lebih terpengaruh untuk memilih kerjaya ini berbanding dengan wanita yang latar belakang keluarga mereka juga menjadi usahawan.

Beberapa kajian yang lepas turut menyokong penemuan kajian dan pandangan yang diutarakan di tahun 1980an. Matthews dan Moser

(1995) mendapati perkara yang telah dibincangkan di atas sememangnya signifikan. Dua hipotesis yang diutarakan dalam kajian ini menunjukkan bahawa terdapat hubungan langsung dalam mempengaruhi pemilihan kerjaya disebabkan oleh pengaruh latar belakang keluarga. Hipotesis pertama menyatakan tentang pengaruh latar belakang keluarga yang membina persekitaran untuk pemilihan kerjaya keusahawanan. Sementara hipotesis kedua menyatakan perbezaan jantina dalam mempengaruhi pemilihan kerjaya keusahawanan akibat dari persekitaran latar belakang keluarga.

Berdasarkan kajian lain yang dilakukan di dua buah bandar di Utara Uganda oleh Bewayo (1999), ke atas 208 responden yang menjalankan perniagaan kecil, mendapati ibu bapa yang menjalankan perniagaan mempengaruhi anak-anak mereka untuk turut serta dalam bidang ini. Keadaan ini secara bandingannya dengan ibu bapa mereka yang tidak menjalankan perniagaan telah tidak membina persekitaran ke arah pemilihan kerjaya keusahawanan.

Oleh itu, dapatlah dinyatakan satu rumusan bahawa sesungguhnya faktor latar belakang keluarga memainkan peranan yang penting dalam pemilihan kerjaya keusahawanan. Ibu bapa yang

mempunyai perniagaan biasanya akan menjadikan perniagaan keluarga ini sebagai tempat kepada anak-anak mereka membina kemahiran keusahawanan dengan membenarkan mereka bekerja di syarikat tersebut. Akhirnya gelagat keusahawanan yang tertanam itu akan memberikan impak yang besar kepada anak-anak mereka untuk turut serta memilih kerjaya keusahawanan. Ini bertepatan dengan pendapat yang dinyatakan oleh De Burin (1988) bahawa pemilihan kerjaya yang biasa akan dipengaruhi oleh enam faktor. Satu daripadanya ialah pengaruh ibu bapa, saudara mara dan juga kawan-rakan.

Walaupun demikian, terdapat pendapat yang menyanggah hasil dapatan kajian di atas. Rissal (1988) di dalam kajiannya terhadap ciri-ciri usahawan di Indonesia memberi kesimpulan bahawa tidak terdapat pengaruh yang begitu penting oleh ibu bapa terhadap pemilihan kerjaya keusahawanan.

2.3.3. Pekerjaan Sebelum Menjadi Usahawan

Terdapat juga faktor lain yang tidak kurang pentingnya dalam mempengaruhi pemilihan kerjaya. Hisrich dan Brush (1986)

mengemukakan pandangan bahawa kebanyakan daripada usahawan yang dikaji mempunyai pengalaman dalam bidang perniagaan telah menceburi bidang keusahawanan sebagai satu kerjaya selepas meninggalkan organisasi asal mereka. Dapatan kajian oleh Timmons et. al. (1990), memperkukuhkan pandangan Hisrich dan Brush (1986), bahawa terdapat banyak bukti menunjukkan usahawan yang berjaya adalah mereka yang menggabungkan pengalaman bekerja terdahulu serta juga pembinaan kemahiran yang bersesuaian dalam pekerjaan mereka sebelum ini.

McMulland (1990) pula menyatakan bahawa usahawan mempelajari sesuatu dari pengalaman pekerjaan mereka yang lalu. Dengan memperolehi pengalaman dari pekerjaan yang lalu mereka beroleh pengetahuan dan akhirnya memilih bidang keusahawanan sebagai satu kerjaya. Pandangan ini juga mendapat persetujuan dari kajian yang dijalankan oleh Chong (1993) yang mendapati bahawa pengalaman kerja adalah sesuatu yang amat positif dalam mempengaruhi kerjaya keusahawanan seterusnya.

Di Malaysia satu kajian yang dijalankan ke atas usahawan wanita Sabah menunjukkan bahawa terdapat peratusan yang tinggi di

kalangan mereka yang bersetuju menceburi bidang keusahawan kerana ingin belajar dari pengalaman kerja terdahulu (Siti Maimon, 1998). Kajian-kajian lain yang turut menyokong dapatan kajian di atas termasuklah Brenner et. al. (1991) dan Tan et. al. (1995).

Walaupun pengalaman kerja sebelum menjadi usahawan menjadi punca kepada pemilihan kerjaya keusahawanan, terdapat juga bentuk pekerjaan terdahulu yang bukan sekadar membina ciri-ciri usahawan tetapi telah menjadikan mereka merasa tidak dihargai di organisasi mereka bekerja. Ini mendorong mereka meninggalkan organisasi dan menjadi usahawan. Hisrich dan Peters (1995) telah menjalankan kajian ke atas sekumpulan pelajar yang mendapat Ijazah Sarjana Pentadbiran Perniagaan yang telah bekerja dan tidak dinaikkan pangkat di organisasi mereka bekerja telah kecewa dan meninggalkan organisasi tersebut. Mereka ini akhirnya membuka perniagaan sendiri.

Dalam konteks Malaysia keadaan yang sama telah ditegaskan oleh Fong (1990), bahawa penubuhan industri kecil dan sederhana di Malaysia merupakan aplikasi daripada pengalaman lepas dalam usaha untuk mendapatkan kepuasan sebagai pengusaha yang berdikari dan bebas , iaitu ciri-ciri penting seseorang usahawan. Dengan kata lain

pembabitan para usahawan ke sektor perniagaan ini adalah satu tindak balas yang mereka lakukan demi kegagalan mereka mendapat kepuasan di tempat kerja asal. Keputusan pembabitan turut disokong oleh pengalaman kerja di organisasi yang membekalkan mereka dengan pengalaman yang relevan sebagai usahawan.

Manakala kajian lain yang dijalankan di Singapura oleh Ghosh, Kim dan Meng (1996) ke atas 400 responden di dalam bidang industri kecil dan sederhana menunjukkan bahawa terdapat faktor yang berkaitan dengan pekerjaan terdahulu telah mempengaruhi mereka menceburi bidang keusahawanan. Sebab-sebab yang ditunjukkan ialah kenaikan pangkat yang tertahan sebanyak 15.7 peratus dan sudah tidak suka bekerja dengan orang lain ialah 35.9 peratus. Keadaan yang sama turut disokong oleh Silver (1988), yang menegaskan bahawa usahawan lelaki berumur antara 27 dan 34 tahun yang tidak puas dengan kerjaya asal mereka telah meninggalkan kerjaya tersebut dan melibatkan diri dalam bidang keusahawanan sebagai satu kerjaya baru.

Walaupun angka-angka yang ditunjukkan dalam kajian-kajian di atas tidaklah besar jumlahnya, tetapi pemilihan bidang kerjaya keusahawanan akibat dipengaruhi oleh rasa kecewa dari pengalaman

pekerjaan terdahulu tidak dapat dinafikan memainkan peranan penting ke arah penglibatan dalam kerjaya keusahawanan.

2.3.4. Pendapatan Sebelum Menjadi Usahawan

Pemilihan kerjaya keusahawanan juga boleh dikaji dari sudut pendapatan. Biasanya usahawan yang dikenali sebagai individu yang suka mengambil risiko bekerja untuk mendapatkan satu sumber pendapatan yang lebih baik daripada keadaan sebelumnya. Kajian oleh Zainal Abdullah et. al. (1995) telah mendapati bahawa wang adalah peransang yang utama ke arah pemilihan kerjaya keusahawanan. Kemudian barulah diikuti oleh peransang yang lain seperti ketidakbergantungan, pencapaian, dihargai oleh masyarakat dan pengiktirafan sosial. Situasi yang sama disokong oleh kajian Siti Maimon (1998) di Sabah. Didapati penceburan kaum wanita Sabah dalam bidang keusahawanan juga dipengaruhi oleh keinginan mendapatkan keuntungan yang lumayan. Sementara dalam satu kajian yang dibuat di Sarawak di sektor industri kecil dan sederhana menunjukkan pembabitan usahawan dalam bidang berkaitan adalah kerana keinginan mendapatkan sumber pendapatan sampingan. Ini ditunjukkan oleh angka sebanyak 13.33 peratus (Ibrahim, 1995).

Giffin dan Ebert (1996) turut menemukan keadaan yang sama dalam kajian mereka mengenai sebab menceburi bidang keusahawanan, iaitu untuk mendapatkan pendapatan yang tinggi.

Bagaimanapun, terdapat juga kontroversi tentang perkara di atas. Dapatan kajian oleh Brenner's (1988) menunjukkan pendapatan bukanlah satu faktor yang amat penting dalam mempengaruhi perubahan ke arah kerjaya keusahawanan. Beliau melaporkan bahawa antara banyak sebab menceburi bidang keusahawanan, hanya 4 peratus sahaja beralih ke bidang keusahawanan kerana berkehendakkan kepada lebih pendapatan atau hendak menjadi kaya. Begitu juga penemuan oleh Zainal et. al. (1995) di dalam kajian mereka. Mereka membuat perbandingan antara usahawan berpotensi di Malaysia dengan di Amerika. Didapati keinginan mendapatkan pendapatan yang lebih apabila menceburi bidang keusahawanan adalah berbeza mengikut budaya. Bagi usahawan Amerika sesungguhnya wang adalah peransang utama ke arah keusahawanan. Sebaliknya bagi usahawan di Malaysia mereka menceburi bidang keusahawanan kerana dirangsang oleh pengiktirafan masyarakat.

Walau bagaimanapun pemilihan kerjaya keusahawanan jika dilihat dalam konteks mendapatkan pendapatan yang lebih baik, menunjukkan bahawa peluang menambahkan pendapatan berbanding dengan pekerjaan yang terdahulu adalah satu peluang yang terbuka luas apabila menceburi bidang keusahawanan. Oleh yang demikian peralihan kerjaya dari bidang bukan berbentuk perniagaan ke bidang keusahawanan kini mendapat perhatian banyak pihak baik individu mahu pun organisasi.

2.4. Faktor Persekitaran Luaran

Pemilihan kerjaya keusahawanan juga boleh dikaji dari perspektif persekitaran luaran usahawan. Mengikut Kao (1989), persekitaran luaran seperti masyarakat sekitar, maklumat dan struktur akan memainkan peranan yang tersendiri dalam membina gelagat keusahawanan. Pendapat yang sama juga diutarakan oleh Rushing (1990) bahawa persekitaran luaran berperanan penting di dalam membina sikap ke arah keusahawanan. Walaupun begitu banyak elemen persekitaran luaran yang dikemukakan, kebanyakan para sarjana menumpukan kajian dan perbincangan tentang orientasi masa depan, model peranan, peranan kerajaan dan perubahan daripada

corak hidup sekarang (Kirzner, 1984; Greenberger dan Sexton, 1988; McMulland dan Long, 1990; Kuratko dan Hodgetts, 1998)

2.4.1. Orientasi Masa Depan

Bagi kebanyakan individu yang menceburi bidang keusahawanan mereka adalah kumpulan manusia yang berani mengambil risiko. Biasanya pengambilan risiko yang begini terjelma oleh individu yang mempunyai pandangan dan sikap yang jelas tentang masa depan yang akan dilalui. Bagi kebanyakan usahawan yang berjaya ketidaktentuan dan kekaburan yang dihadapi oleh mereka boleh menentukan kejayaan pada masa depan. Oleh itu orientasi masa depan boleh menjadi faktor penting dan signifikan terhadap penglibatan usahawan dalam bidang perniagaan.

Orientasi masa depan kepada usahawan khususnya usahawan bumiputera adalah berkaitan dengan kesedaran mereka betapa pentingnya masa depan dalam membuat keputusan untuk bersikap ingin menyokong atau tidak terhadap bidang keusahawanan. Mereka yang mempunyai orientasi masa depan yang positif tentunya mempunyai sikap yang positif terhadap bidang ini. Manakala mereka yang berpandangan negatif terhadap masa depan akan lebih menolak

dari menceburi bidang keusahawanan. McMullan dan Long (1990) menyatakan bahawa proses keusahawanan adalah melibatkan pandangan serta hasrat yang kuat untuk merebut peluang. Mereka adalah golongan yang berwawasan untuk menyiapkan kerja dengan sempurna. Wawasan usahawan perlu dibangun berasaskan faktor kelebihan perbandingan. Ini menunjukkan bahawa setiap usahawan harus berpandangan jauh serta mempunyai sifat yang positif untuk berdaya maju.

Oleh kerana masa depan memainkan peranan yang penting dalam menentukan kemasukan individu ke dalam bidang keusahawanan, maka pemerhatian terhadap peluang yang ada dalam sektor ini adalah sesuatu yang akan direbut oleh mereka. Kuratko dan Hodgetts (1998) menegaskan bahawa usahawan memulakan perniagaan mereka dengan melihat kepada peluang yang ada di hadapan mereka. Dengan adanya orientasi masa depan yang jelas terhadap matlamat itu, mereka akan berupaya mentafsirkan keuntungan yang akan diperolehi serta juga akan membantu mereka menyediakan kaedah terbaik untuk mereka bertindak.

Disebabkan bidang keusahawanan adalah satu bidang yang mempunyai ketidaktentuan persekitaran dan kekaburan yang tersendiri, maka orientasi masa depan yang jelas menjadi begitu penting kepada individu untuk memasuki bidang ini. Greenberger dan Sexton (1988) telah mengenal pasti bahawa visi atau jangkaan terhadap masa depan adalah amat bermakna kepada usahawan untuk membantu mereka membina dan berkembang dalam usaha teroka yang akan diceburi. Visi terhadap masa depan akan membantu mereka bertindak dengan sempurna apabila menceburi bidang keusahawanan. Manakala pandangan Rohaizat Baharun (1993), menegaskan bahawa usahawan perlu peka kepada perubahan yang ada di sekeliling mereka untuk menceburi bidang usaha teroka. Ini kerana perubahan yang berlaku di sekeliling mereka akan memberikan kesan kepada peluang yang mereka jangkakan. Oleh itu usaha menceburi bidang keusahawanan perlu kepada satu orientasi yang jelas tentang masa depannya.

Pandangan tentang kepentingan orientasi masa depan yang mendorong penglibatan individu ke dalam kegiatan keusahawanan oleh para sarjana ini disokong oleh kajian yang dilakukan ke atas sekumpulan usahawan di Sarawak. Ibrahim (1995) melaporkan

bahawa antara sebab usahawan kecil dan sederhana bumiputera menceburi bidang ini ialah kerana menjangkakan prospek yang baik. Dapatan kajian oleh Ibrahim (1995) itu, ditunjukkan dengan 28.89 peratus daripada 613 responden yang dikaji.

Semakan terhadap kajian yang lepas juga menunjukkan bahawa usahawan yang mempunyai orientasi masa depan yang jelas adalah mereka yang sanggup mengambil risiko dan berhadapan dengan risiko tersebut. Drucker (1985) mendapati bahawa usahawan adalah mereka yang selalu mencari perubahan, bertindak terhadap perubahan dan mempergunakannya sebagai peluang. Manakala Kirzner seperti yang dilaporkan oleh Kent (1984) menegaskan bahawa usahawan membuat keputusan menceburi bidang keusahawanan kerana mampu melihat masa depan yang tidak pernah dilihat oleh orang lain.

Oleh itu orientasi masa depan usahawan khususnya usahawan bumiputera dalam bidang keusahawanan merupakan lanjutan dari sikap yang mereka bina, terutamanya terhadap masa depan perkembangan bidang keusahawanan. Penilaian dan tindakan mereka yang positif terhadap bidang ini akan melambangkan kesanggupan

mereka membuat perubahan sikap ke arah berkeputusan menjadi usahawan.

2.4.2. Model Peranan

Sorotan terhadap karya-karya yang dikemukakan oleh sarjana dan penyelidik dalam bidang keusahawanan menunjukkan bahawa model peranan memainkan peranan penting dalam mendorong bakal usahawan menceburi bidang keusahawanan. Hisrich dan Peters (1995), menegaskan bahawa terdapat individu yang memulakan perniagaan sendiri adalah dipengaruhi oleh kejayaan usahawan lain.

Dapatan beberapa kajian berkaitan dengan model peranan telah menunjukkan bahawa terdapat hubungan yang positif antara model peranan dengan pemilihan kerjaya keusahawanan (Shapero dan Sokol, 1982; Cooper dan Dunkelberg, 1984; Cooper, 1986; Timmons, 1986; Mokry, 1988).

Cooper (1986), berdasarkan sorotan karya yang telah dilakukan olehnya melaporkan bahawa pengasas kepada industri yang ada adalah dipengaruhi oleh model peranan. Hujah ini diperkukuhkan lagi

oleh Brockhaus dan Horwitz (1986) yang menyimpulkan bahawa dari perspektif persekitaran, kebanyakan usahawan mempunyai model peranan yang telah berjaya sebagai ikutan mereka, sama ada dari kalangan ahli keluarga atau juga di tempat kerja mereka terdahulu.

Dari sudut yang lebih luas, Mokry (1988) menyatakan bahawa komuniti tempatan memainkan peranan yang penting dalam membina persekitaran keusahawanan. Usahawan yang berpengalaman dan yang berjaya boleh menjadi model dalam komuniti tersebut untuk membawa gambaran bahawa keusahawanan adalah sesuatu kerjaya yang begitu menarik. Sebaliknya ahli masyarakat yang negatif sikap mereka terhadap bidang keusahawan ditambah lagi dengan kekurangan model yang boleh diikuti akan menyebabkan kurangnya minat ahli masyarakat tersebut untuk bertindak sebagai usahawan.

Selari dengan Mokry (1988), Rondinelli (1991) telah membawa contoh bagaimana pandangan negatif masyarakat di bahagian Tengah dan Timur Eropah terhadap bidang keusahawanan telah menyebabkan tahap keinginan keusahawanan masyarakat rendah. Dapatan pemerhatian Rondinelli (1991) diperkukuhkan oleh Swanson dan Webster (1992) yang melihat bahawa bahawa perniagaan kecil telah

menjadi mangsa kepada sikap prejudis masyarakat terhadap bidang keusahawanan. Oleh yang demikian masyarakat dan budaya yang ada pada sesuatu tempat boleh mempengaruhi keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan. Di satu pihak pembentukan model peranan boleh menjadi pendorong kepada bakal usahawan untuk melibatkan diri dalam bidang usaha teroka. Sebaliknya di pihak lain, pembentukan model peranan tidak mempunyai hubungan dengan pemilihan kerjaya keusahawanan.

2.4.3. Peranan Kerajaan

Kerajaan dan organisasi yang membantu kepada pembangunan bidang perniagaan merupakan elemen penting dalam mempengaruhi pemilihan kerjaya keusahawanan. Berdasarkan sorotan karya, didapati para sarjana dan penyelidik telah merumuskan bahawa kerajaan boleh menyusun program yang menarik minat individu ke arah keusahawanan (Felock's, 1987; Davidson, 1991; Fogel, 1993; Gnyawali dan Fogel, 1994).

Di Amerika Syarikat, Pentadbiran Perniagaan Kecilnya telah memberikan pengiktirafan kepada usahawan yang berjaya melalui

pelbagai penghargaan (SBA, 1993). Manakala Pusat Pengurusan Czechoslovak juga telah menyediakan penghargaan kepada usahawan di negara tersebut (Fogel, 1993). Sementara di Australia, kerajaannya telah membuka peluang yang luas kepada imigran untuk menjadi usahawan melalui idea-idea perniagaan dan bantuan modal (Dana, 1988). Jelaslah bahawa peranan kerajaan telah menjadi faktor motivasi kepada para bakal usahawan untuk menceburi bidang ini.

Kajian secara empirikal di beberapa buah negara berhubung dengan persekitaran keusahawanan mendapati negara yang mengenakan peraturan dan undang-undang pada tahap yang minimum, menawarkan pengurangan cukai dan lain-lain insentif, menyediakan latihan dan perkhidmatan kaunseling kepada usahawan yang baru memulakan perniagaan dapat meningkatkan kemungkinan individu lain untuk turut serta dalam bidang ini (Dana, 1987, 1990). Kenyataan ini disokong oleh rumusan kajian yang dilakukan Davidson (1991), bahawa cukai yang rendah dan lain-lain insentif untuk memulakan perniagaan memberikan kesan yang besar kepada individu yang berminat untuk menceburi bidang keusahawanan.

Manakala kajian Goodman, Meany dan Pate (1992) memberi penekanan kepada program bantuan perniagaan kecil oleh kerajaan seperti program pemulihan dan subsidi untuk penyelidikan dan pembangunan sebagai elemen penting dalam mempengaruhi kerjaya keusahawanan. Penglibatan kerajaan dari aspek kemudahan sumber kewangan, pembabitan Institusi Pengajian Tinggi dalam memberi latihan dan menjalankan penyelidikan juga dilihat sebagai faktor penggalak kepada penglibatan individu usahawan dalam bidang ini. Felock's (1987), dalam kajian beliau menegaskan bahawa negara yang mempunyai program pembangunan ekonomi yang mencapai tahap tinggi telah menyebabkan peningkatan dalam bidang usaha teroka berbanding dengan negara yang mempunyai program pembangunan ekonomi yang rendah.

Oleh kerana bantuan kepada bakal usahawan adalah penting, maka banyak negara telah membantu usahawan. Di Singapura, Chong dan Goh (1992) telah menyenaraikan rancangan dan skim membantu usahawan seperti kewangan, pembangunan pasaran dan perniagaan, bantuan teknikal dalam memproses barangan dan pengurusan pelbagai perniagaan. Di samping Singapura, Kanada juga terlibat dalam membantu usahawan. Thomas (1992) menyatakan bahawa

Kanada mempunyai banyak rancangan membantu usahawan di negara berkenaan. Antaranya ialah Akta Pinjaman Perniagaan Kecil, yang membantu usahawan dari segi pinjaman. Ini sudah tentu menjadi satu daya tarikan kepada bakal usahawan untuk menceburi bidang keusahawanan.

Manakala di Malaysia, peranan kerajaan ditunjukkan dengan kesungguhannya melalui penubuhan Kementerian Pembangunan Keusahawanan. Kementerian ini berperanan untuk membantu usahawan untuk berjaya selaras dengan cita-cita untuk membangunkan sebuah masyarakat perdagangan dan perindustrian bumiputera. Peranan ini dimainkan oleh Permodalan Nasional Berhad (PNB) yang menyediakan sokongan yang diperlukan oleh usahawan dan bakal usahawan (Malaysia, 1991). Lain-lain agensi kerajaan yang memainkan peranan membantu usahawan ialah Majlis Amanah Rakyat (MARA), Lembaga Pembangunan Bandar (UDA) dan sebagainya. Sementara di peringkat negeri peranan ini dimainkan oleh agensi yang ditubuhkan khusus di negeri tersebut. Misalnya di Kedah ialah Lembaga Pembangunan Wilayah Kedah (KEDA).

menjadi mangsa kepada sikap prejudis masyarakat terhadap bidang keusahawanan. Oleh yang demikian masyarakat dan budaya yang ada pada sesuatu tempat boleh mempengaruhi keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan. Di satu pihak pembentukan model peranan boleh menjadi pendorong kepada bakal usahawan untuk melibatkan diri dalam bidang usaha teroka. Sebaliknya di pihak lain, pembentukan model peranan tidak mempunyai hubungan dengan pemilihan kerjaya keusahawanan.

2.4.3. Peranan Kerajaan

Kerajaan dan organisasi yang membantu kepada pembangunan bidang perniagaan merupakan elemen penting dalam mempengaruhi pemilihan kerjaya keusahawanan. Berdasarkan sorotan karya, didapati para sarjana dan penyelidik telah merumuskan bahawa kerajaan boleh menyusun program yang menarik minat individu ke arah keusahawanan (Felock's, 1987; Davidson, 1991; Fogel, 1993; Gnyawali dan Fogel, 1994).

Di Amerika Syarikat, Pentadbiran Perniagaan Kecilnya telah memberikan pengiktirafan kepada usahawan yang berjaya melalui

Penyediaan sokongan yang demikian telah menggalakkan penduduk Malaysia berkecimpung dalam bidang perniagaan. Menurut kajian yang dilakukan oleh Ibrahim (1995) ke atas 613 usahawan kecil dan sederhana di Sarawak, menunjukkan bahawa salah satu sebab penglibatan bumiputera dalam bidang keusahawanan ialah didorong oleh faktor galakan daripada kerajaan.

Sesungguhnya tidak dapat dinafikan bahawa peranan kerajaan dalam mempengaruhi pemilihan kerjaya keusahawanan adalah sesuatu yang amat memberikan kesan kepada bakal usahawan. Mengambil peluang yang telah disediakan kerajaan sepatutnya menjadi agenda kepada mereka yang ingin menjadi usahawan.

2.4.4. Perubahan Daripada Corak Hidup Sekarang

Secara tradisinya manusia tidak akan puas dengan apa yang sedia ada padanya. Oleh yang demikian mereka sentiasa mencari peluang-peluang baru yang boleh diceburi demi meningkatkan kerjayanya. Demikian juga yang berlaku kepada bakal usahawan. Sebagai individu yang boleh mengambil risiko, meninggalkan pekerjaan yang sedia ada dan menceburi satu bidang yang baru adalah satu

usaha untuk berubah daripada corak hidup yang sedia ada. Perubahan corak hidup ini dilakukan mungkin bersebab daripada melihat kejayaan orang lain, untuk jaminan corak hidup masa depan, bercita-cita tinggi untuk merubah corak hidup sekarang dan lain-lain.

Hisrich dan Peters (1995) menyatakan bahawa meninggalkan corak hidup yang sedia ada kepada mencipta sesuatu yang baru adalah kerana adanya tekanan negatif. Tekanan negatif itu mungkin di tempat kerja ataupun kerana lain-lain gangguan. Oleh itu, bagi bakal usahawan penekanan kepada pemilihan kerjaya keusahawanan berlaku kemungkinannya kerana terdapat kuasa tolakan. Ia wujud dari pekerjaan yang sedang dilakukannya sekarang. Atau juga kerana kecewa dengan pekerjaan awal yang tidak memberikan kepuasan. Misalnya tidak dinaikkan pangkat, dibuang kerja, bersara atau mungkin juga kerana seseorang individu telah menamatkan pendidikan tinggi mereka. Oleh itu, fenomena ini mungkin mempengaruhi mereka menceburkan diri dalam bidang perniagaan.

Hisrich dan Peters (1995) turut menegaskan bahawa terdapat sejumlah syarikat yang didirikan oleh mereka yang telah bersara. Pengalaman kerja yang ada boleh membantu mereka untuk

melahirkan idea-idea baru dalam bidang perniagaan. Oleh itu satu cara ialah dengan melibatkan diri dalam bidang keusahawanan. Pandangan ini dikuatkan oleh kajian Shapero (1984), bahawa pemilihan kerjaya usaha teroka ini disebabkan oleh kehendak untuk berubah dari cara hidup sedia ada. Beliau turut menambah kehendak kepada perubahan corak hidup ini berlaku kerana pemberhentian kerja. Selain itu, di antara mereka juga berkeputusan membina syarikat perniagaan kerana persepsi yang baik bahawa idea-idea mereka boleh dilaksanakan. Dalam konteks pembuangan kerja, Hisrich dan Peters (1995) telah merumuskan, berdasarkan satu kajian yang telah dibuat di sebuah bandar utama di Amerika Syarikat menunjukkan bahawa perniagaan baru yang disenaraikan meningkat 12 peratus ketika masa pembuangan pekerja berlaku.

Kuasa tolakan dan tarikan yang membentuk persekitaran ke arah pemilihan kerjaya keusahawanan ini turut diberi perhatian oleh para pengkaji lain. Cooper dan Dunkelberg (1987), telah menemui 58 peratus daripada sampel kajian mereka meninggalkan majikan lama disebabkan oleh faktor tarikan. Kuasa tarikan yang dijelaskan oleh kedua-dua pengkaji lebih menekankan kepada perlaksanaan idea-idea bernas yang mungkin tidak dapat diterima oleh majikan asal mereka.

Sementara kuasa tarikan yang wujud dalam bidang keusahawanan ini turut disokong oleh kepada kajian Siti Maimon (1998) di Sabah. Didapati alasan menceburi bidang perniagaan kerana alternatif terbaik. Dengan kata lain alternatif terbaik boleh dirumus sebagai satu cara untuk merubah corak hidup sekarang.

Keinginan merubah corak hidup sedia ada yang menyebabkan pemilihan kerjaya keusahawanan juga dipengaruhi oleh ketiadaan pekerjaan semasa itu. Kajian oleh Ibrahim (1995) di Sarawak memperkukuhkan pernyataan ini. Berdasarkan kajian tersebut, didapati 12.55 peratus usahawan kecil dan sederhana bumiputera di negeri Sarawak menceburi bidang keusahawanan kerana tidak ada apa yang hendak dilakukan.

Pandangan, penemuan dan dapatan kajian-kajian ini, dapatlah dirumuskan bahawa keinginan kepada merubah corak sedia ada adalah sesuatu yang amat bererti apabila menceburi bidang keusahawanan. Sekurang-kurangnya mereka beroleh satu punca pendapatan yang lebih baik dari sebelumnya. Dengan itu satu corak hidup yang baru akan muncul. Ini menampakkan bahawa bidang keusahawanan menawarkan satu kerjaya yang baik kepada usahawan.

Oleh itu kehendak usahawan untuk menceburi dan meneroka bidang perniagaan ini amat bersesuaian dengan model yang dibina oleh Herron dan Sapienza (1992) yang menekankan tentang tingkat aspirasi seseorang untuk berubah kepada yang lebih baik.

2.5. Faktor Persekitaran Dalam

Kajian-kajian awal tentang keusahawanan lebih menekankan tentang kriteria personaliti yang membezakan antara usahawan dengan bukan usahawan (Brockhous, 1982; Brockhous dan Horwitz, 1986). Kriteria personaliti yang ditekankan antaranya ialah kesanggupan mengambil risiko, lokus kawalan dan kehendak kepada pencapaian, kebebasan, keyakinan dan lain-lain. Namun demikian jika dilihat dari satu segi, terdapat antara personaliti yang diutarakan oleh para pengkaji dan sarjana tersebut membentuk satu dimensi persekitaran dalaman individu yang boleh dikenal pasti sebagai punca mereka menceburkan diri dalam bidang keusahawanan. Terdapat ramai sarjana dan penyelidik yang telah membincangkan elemen persekitaran dalaman seperti lokus kawalan dalaman, kehendak kepada pencapaian, kebebasan dan keyakinan diri (Perry, 1990; Nelson, 1991; Robinson dan Hunt, 1992; Kaufman et. al. 1995; Siti Maimon, 1998).

2.5.1. Lokus Kawalan Dalam

Semenjak Rotter (1954) memperkenalkan buat pertama kali teorinya tentang pembelajaran sosial, terdapat pelbagai pihak pengkaji mengambil inisiatif untuk memperkatakan tentang lokus kawalan. Lokus kawalan dalaman turut mendapat perhatian pengkaji-pengkaji untuk melihat hubungkaitnya dengan penglibatan dalam bidang keusahawanan (Shapero, 1975; Levin dan Leginsky, 1990; Perry, 1990; Nelson 1991; Kaufmann, Welsh dan Bushmarin, 1995).

Perry (1990), menegaskan bahawa lokus kawalan dalaman adalah sifat psikologi yang penting untuk membina ramalan tentang keusahawanan. Pandangan ini bertepatan dengan sikap usahawan yang berani mengambil risiko yang sudah semestinya mempunyai kekuatan dan kepercayaan yang tinggi terhadap kemampuan diri sendiri (Hisrich dan Peters, 1995; Kuratko dan Hodgetts, 1998). Para usahawan biasanya tidak mempercayai bahawa kegagalan dan kejayaan mereka bergantung kepada takdir, nasib atau lain-lain faktor yang serupa.

Kajian oleh Shapero (1985) menemukan satu kesimpulan bahwa usahawan sememangnya mempunyai lokus kawalan dalaman yang tinggi. Sementara bagi Begley dan Boyd (1987) dalam Zaidatol (1993), secara umumnya usahawan mempunyai orientasi kawalan dalaman yang tinggi. Penemuan kajian dan pandangan ini diperkuatkan oleh kajian Levin dan Leginsky (1990) yang menemukan satu rumusan bahwa pekerja bawahan yang ingin menjadi usahawan mempunyai sifat lokus kawalan dalaman yang tinggi. Sementara kajian yang dijalankan oleh Nelson (1991), walaupun agak berbeza dari dua kajian di atas juga menemukan rumusan yang sama. Cumanya penekanan adalah kepada wanita. Didapati bahwa usahawan wanita mempunyai lokus kawalan dalaman yang tinggi berbanding dengan wanita lain yang bukan usahawan secara keseluruhannya.

Sementara Hisrich dan Peters (1995) dalam kajian mereka ke atas 31 orang usahawan di St. Louis, telah membuat kesimpulan bahwa kebanyakan usahawan yang berjaya mempunyai sifat kawalan dalaman yang tinggi. Penegasan kekuatan lokus kawalan dalaman ini sebagai mempunyai pengaruh yang kuat ke atas bidang keusahawanan diperkukuhkan oleh penemuan kajian yang dilakukan oleh Kaufman et. al. (1995) di Republik Russia. Hasil kajian menunjukkan bahwa

terdapat hubungan yang positif antara lokus kawalan dalaman dengan keusahawanan.

Dalam konteks Malaysia, Siti Maimon (1998) dalam kajiannya di Sabah menemukan satu rumusan. Lebih separuh, iaitu 58.6 peratus daripada usahawan wanita yang dikaji sangat bersetuju mempunyai ciri-ciri dorongan diri yang kuat dalam menjayakan perniagaan mereka. Dengan kata lain penglibatan mereka dalam bidang keusahawanan adalah kerana faktor dorongan dalaman diri mereka sendiri.

Berdasarkan kepada penemuan-penemuan kajian dan pandangan yang telah dibincangkan di atas, jelaslah bahawa lokus kawalan dalaman mempunyai kekuatan yang tersendiri dalam mempengaruhi penglibatan individu ke dalam kerjaya keusahawanan.

2.5.2. Kehendak Kepada Pencapaian

Kajian hubungan antara kehendak kepada pencapaian dengan keusahawanan telah diteroka oleh McClelland (1961). Pengkaji ini, telah memberikan kriteria bahawa individu yang mempunyai kehendak pencapaian yang tinggi biasanya akan melibatkan diri dalam

bidang keusahawanan berbanding dengan mereka yang rendah kehendak pencapaiannya. Ini dibuktikan melalui tiga kajian utama yang dijalankan di tiga buah negara, iaitu Amerika Syarikat, Itali dan Poland untuk melihat hubungan kehendak kepada pencapaian dengan gelagat keusahawanan. Hasil penemuan ketiga-tiga kajian menunjukkan bahawa terdapat hubungan yang positif antara keduanya (McClelland, 1987; Dana, 1995).

Sementara itu kajian-kajian yang lebih awal yang dilakukan terhadap kehendak kepada pencapaian lebih memberikan fokus kepada perhubungannya dengan kehendak pencapaian pekerja, kepuasan dan prestasi kerja (Steers, 1975; Steers dan Braunstein, 1976). Misalnya terdapat laporan yang menunjukkan terdapat hubungan antara kepuasan kerja dengan kehendak kepada pencapaian yang tinggi (Steers, 1975). Oleh yang demikian, individu yang ingin menceburi bidang keusahawanan ini biasanya adalah mereka yang mempunyai komitmen seperti yang dinyatakan di atas. Pandangan di atas terbukti seperti mana yang dilaporkan oleh Hornaday dan Aboud (1971), bahawa usahawan secara kebiasaannya memberikan skor yang tinggi kepada kehendak kepada pencapaian berbanding dengan penduduk keseluruhannya. Untuk memastikan kehendak kepada pencapaian ini

lebih realistik peranannya dalam mempengaruhi pemilihan kerjaya keusahawanan, Sineath dan Hand (1987) telah membuat kajian perbandingan ke atas 35 orang pelajar yang terlibat dalam satu permainan perniagaan. Didapati prestasi kumpulan yang mempunyai kehendak kepada pencapaian yang tinggi adalah lebih berjaya berbanding dengan kumpulan yang kehendak kepada pencapaian yang rendah.

Dapatan kajian tersebut, dikukuhkan lagi oleh kajian Siti Maimon (1998). Dalam kajiannya ke atas sekumpulan usahawan wanita di Sabah, didapati 70.7 peratus usahawan bersetuju bahawa sifat pencapaian yang tinggi merupakan ciri-ciri diri mereka. Yang pasti kehendak pencapaian yang tinggi ini menggambarkan kepada kehendak yang tinggi yang diletakkan oleh seseorang usahawan untuk berjaya.

Manakala Finley (1990), menekankan sesiapa yang mempunyai kehendak kepada pencapaian yang tinggi akan meletakkan matlamat mereka lebih realistik. Mereka tidak akan melibatkan diri dalam aktiviti keusahawanan jika tidak boleh mengurus dengan baik dalam menghasilkan apa yang dikehendaki. Sebenarnya mereka berusaha ke

arah kecemerlangan. Usahawan yang begini akan menggunakan masa mereka dengan memikirkan bagaimana melakukan sesuatu kerja itu dengan lebih baik. Oleh yang demikian motivasi kepada kehendak pencapaian ini menjurus kepada melaksanakan sesuatu tugas dengan cekap dan berusaha meninggikan taraf hidup mereka daripada yang sedia ada. Individu yang mempunyai sifat sedemikian rupa akan berkeputusan memilih kerjaya keusahawanan sebagai satu bidang yang penuh cabaran untuk menempa kejayaan.

2.5.3. Kebebasan

Kajian-kajian oleh sarjana dan penyelidik terdahulu tentang kebebasan telah menyumbangkan idea bahawa kebebasan adalah satu elemen penting sebagai faktor motivasi yang menggerakkan individu terlibat dalam bidang keusahawanan (Robinson dan Hunt, 1992). Sementara itu terdapat juga beberapa penulisan oleh sarjana dan penyelidik menggariskan ciri-ciri usahawan berjaya mempunyai sifat inginkan kebebasan (Rushing, 1990; Brenner, Pringle dan Greenhaus, 1991; Barcelona dan Valida, 1994).

Bagi Brenner, Pringle dan Greenhous (1991) yang menjalankan kajian ke atas sekumpulan siswazah kolej perniagaan, mendapati sesiapa yang ingin menjalankan perniagaan sendiri telah meletakkan faktor kebebasan sebagai satu elemen yang penting. Penemuan ketiga-tiga pengkaji ini disokong oleh penemuan kajian Robinson dan Hunt (1992), bahawa kebebasan adalah kuasa motivasi yang menyebabkan seseorang terlibat dalam bidang keusahawanan. Dengan kata lain faktor kebebasan ini menjadi satu faktor yang berupaya menggerakkan bakal usahawan untuk bertindak dan terlibat dalam bidang keusahawanan

Sementara, kajian oleh Ghost, et. al. (1996) di Singapura menunjukkan, antara sebab menceburkan diri dalam bidang keusahawanan kerana kehendak kepada kebebasan. Persetujuan terhadap penemuan ini diwakili oleh 70.3 peratus. Alasan yang sama juga telah didapati oleh kajian Siti Maimon (1998) di Sabah. Bahawa satu sebab usahawan wanita di negeri tersebut memilih kerjaya keusahawanan kerana keinginan kepada kebebasan bekerja. Kajian oleh Ibrahim (1995) di Sarawak, turut memperkukuhkan lagi dapatan kedua-dua kajian di atas. Daripada 613 usahawan kecil dan sederhana yang dikaji, didapati 37.65 peratus memberikan respon

sebab mereka menceburi bidang perniagaan adalah kerana keinginan untuk berdikari. Penemuan-penemuan kajian-kajian di atas bertepatan dengan perspektif yang dibincangkan oleh Giffin dan Ebert (1996) dalam penemuan kajian mereka atas sebab-sebab menceburi bidang perniagaan, iaitu kebebasan.

Jelaslah bahawa kebebasan adalah faktor yang perlu dinilai dalam kajian pemilihan kerjaya keusahawanan. Ini kerana individu sebagaimana yang diketahui umum biasanya sukar membenarkan diri mereka diikat dengan peraturan yang rutin dalam kehidupan seharian. Bagi yang suka mengambil risiko, usaha teroka yang dipilih sebagai kerjaya boleh membebaskan diri mereka dari kongkongan rutin tersebut. Dengan demikian faktor kebebasan menjadi satu kuasa tolakan untuk mereka melibatkan diri dalam bidang perniagaan.

2.5.4. Keyakinan Diri

Keyakinan diri adalah penting dalam pemilihan kerjaya. Pandangan ini dipersetujui oleh Bandura's (1977) melalui teori pembelajaran sosialnya. Sementara sorotan ke atas karya beberapa pengkaji berdasarkan penulisan Carland, et. al (1984), seperti Davids

(1963), Hornady dan Aboud (1971), Weish dan White (1981) semuanya bersetuju dengan kepentingan keyakinan diri sebagai faktor pemilihan kerjaya, khususnya dalam bidang keusahawanan. Didapati mereka yang mempunyai darjah tahap sendiri yang tinggi adalah mudah membentuk perniagaan sendiri berbanding dengan mereka yang mempunyai tahap sendiri yang rendah.

Gist (1987) telah menekankan konsep keyakinan diri sebagai kepercayaan dan keupayaan individu itu sendiri untuk mencapai matlamat dalam kerjanya. Seterusnya ia mempengaruhi satu proses yang kompleks dalam membina kerjaya usaha teroka. Oleh kerana darjah kepercayaan yang tinggi terhadap diri sendiri, mereka ini sentiasa merasa begitu yakin akan berjaya dalam setiap bidang yang diceburi. Ciri ini menjadi begitu penting kepada mereka yang bergelar usahawan kerana usahawan adalah mereka yang mengambil risiko.

Boyd dan Voszikis (1994), telah mengaplikasikan model Bird's dalam mengkaji kepentingan faktor keyakinan diri sebagai faktor penggalak kepada pemilihan kerjaya keusahawanan. Mereka merumuskan bahawa persekitaran yang terbentuk di sekeliling bakal usahawan akan menggerakkan mereka membina keyakinan diri.

Akhirnya atas kepercayaan tersebut mereka akan bergelagat sebagai seorang usahawan. Kajian oleh Fuchs (1982), mendapati bahawa mereka yang mempunyai pengalaman dan terlibat dalam bidang pengurusan lebih berminat bekerja sendiri. Ini kerana mereka telah membina keyakinan diri sejak awal bekerja lagi. Tambahan lagi model peranan yang ada di sekitar mereka telah menambahkan lagi keyakinan tersebut (Boyd dan Vozikis, 1994).

2.6. Rumusan

Berdasarkan kepada sorotan karya-karya para sarjana, penyelidik luar negara dan tempatan, didapati bahawa pemilihan kerjaya keusahawanan dipengaruhi oleh gabungan pelbagai faktor. Gabungan pelbagai faktor inilah yang membentuk persekitaran keusahawanan. Didapati persekitaran keusahawanan sama ada persekitaran dalaman atau luaran usahawan dan ditambah dengan faktor demografi telah membantu individu mengambil keputusan menceburkan diri dalam bidang usaha teroka.

BAB 3

METOD KAJIAN

3.1. Pengenalan

Bahagian ini akan menerangkan mengenai tatacara yang digunakan dalam kajian yang dijalankan. Ia merangkumi satu huraian mengenai reka bentuk kajian, populasi dan persampelan, instrumen kajian, kajian rintis dan tatacara penganalisan data.

3.2. Reka Bentuk Kajian

Kajian ini bertujuan untuk mendapatkan jawapan yang sebenar kenapa individu menceburkan diri mereka dalam bidang keusahawanan. Dengan demikian, faktor-faktor yang mendorong kepada pemilihan kerjaya keusahawanan menjadi fokus utama dalam kajian. Gabungan tiga faktor iaitu, faktor demografi, faktor persekitaran luaran usahawan dan faktor persekitaran dalaman usahawan menjadi pokok kepada kajian ini. Oleh itu, reka bentuk kajian adalah sebagaimana berikut:

3.2.1. Jenis Kajian

Kajian ini adalah satu kajian diskriptif yang berbentuk kajian tinjauan. Ini kerana kajian tinjauan berguna untuk mengukur pembolehubah-pembolehubah yang berkaitan dengan sesuatu fenomena atau kejadian tanpa perlu menyoal kenapa pembolehubah tersebut wujud (Mohd Majid Konteng, 1990).

Kajian yang dijalankan ini juga adalah berbentuk satu tinjauan keratan rentas (cross-sectional survey) kerana kerja-kerja pengutipan data dilakukan dalam satu titik masa sahaja. Ini kerana pendekatan yang demikian tidak memerlukan kos yang tinggi, menjimatkan masa dan bersesuaian dengan tempoh masa kajian selama lebih kurang tiga bulan sahaja. Data-data yang dikumpulkan daripada responden untuk kajian ini adalah dalam tempoh masa lebih kurang seminggu bagi responden mengembalikan borang soal selidik yang telah dijawab.

3.2.2. Prosedur Pengumpulan Data Dan Maklumat

Kajian ini menggunakan teknik soal selidik sebagai sumber utama mendapatkan data-data. Selain mendapatkan maklumat dan data daripada soal selidik, kajian ini juga menggunakan sumber

kedua yang terdiri daripada buku-buku rujukan, artikel-artikel, laporan kajian terdahulu untuk mendapatkan maklumat yang lebih lengkap dan senarai peserta kursus keusahawanan di pejabat Majlis Amanah Rakyat (MARA) Negeri Kedah. Ini boleh membantu penyelidik mendapatkan gambaran yang lebih luas tentang faktor pemilihan kerjaya keusahawanan serta bidang tumpuan kajian-kajian terdahulu.

Oleh kerana kajian ini menekankan kepada analisis faktor pemilihan kerjaya, maka campur tangan yang minimum dilakukan oleh penyelidik dalam aliran kerja. Ini bagi memastikan bahawa data yang dikutip adalah relevan dan dapat mencapai objektif kajian. Dengan demikian, tiada satu pun pembolehubah yang dikaji itu dikawal atau dimanipulasikan. Maka, analisis faktor ini nanti akan menunjukkan hasil dapatan dengan keadaan yang sebenar.

Berdasarkan kepada saiz sampel, penyelidik telah menetapkan sebanyak 60 peratus daripada soal selidik diposkan kepada responden. Manakala selebihnya iaitu 40 peratus ditemui sendiri oleh penyelidik. Peratusan soal selidik yang diposkan adalah tinggi memandangkan kedudukan para responden yang bertaburan seluruh daerah Kota Setar yang luas menimbulkan kesukaran

kepada pengkaji untuk menemui mereka dalam tempoh masa yang singkat.

Dalam tempoh seminggu yang diberikan oleh pengkaji kepada responden untuk menjawab dan mengembalikan borang soal selidik, hanya 48 peratus sahaja daripada 108 borang yang diposkan dikembalikan semula kepada pengkaji. Ini menjadikan jumlah responden yang menjawab dan mengembalikan borang ialah seramai 51 orang. Namun demikian, terdapat 6 responden yang tidak menjawab dengan sempurna borang mereka. Oleh yang demikian borang tersebut diketepikan daripada ditadbir dalam kajian ini. Baki yang digunakan untuk tujuan analisis hanya tinggal sebanyak 45 borang soal selidik sahaja. Bagaimanapun baki 40 peratus responden yang ditemui oleh pengkaji sendiri menjawab dan mengembalikan borang dengan sempurna. Ini bermakna sebanyak 74 borang dapat dikutip kembali setelah tempoh masa seminggu diberikan kepada mereka. Oleh yang demikian jumlah keseluruhan borang soal selidik yang ditadbir dan diambil kira dalam kajian ini ialah sebanyak 129 sahaja iaitu 71.27 peratus daripada jumlah keseluruhan responden.

3.2.3. Unit Analisis

Dalam kajian ini unit analisis yang diguna ialah individu usahawan yang telah menjalankan usaha teroka. Di samping itu mereka yang diambil kira sebagai responden dalam kajian ini ialah mereka yang telah mendapat pendedahan atau pernah mengikuti kursus yang dianjurkan oleh Majlis Amanah Rakyat (MARA), khususnya Majlis Amanah Rakyat (MARA) Negeri Kedah Darul Aman sahaja.

3.2.4. Lokasi Kajian

Kajian ini dijalankan di daerah Kota Setar, Kedah Darul Aman yang merupakan daerah di mana terletak pusat pentadbiran bagi Negeri Kedah Darul Aman dan ibu negeri bagi negeri tersebut iaitu Alor Setar.

3.3. Populasi Dan Persampelan

Dalam mana-mana kajian yang dijalankan, populasi dan persampelan adalah dua unsur yang penting. Oleh yang demikian bagi kajian ini populasi dan persampelan yang diambil kira adalah seperti berikut:

3.3.1. Populasi

Dalam kajian ini populasi yang diambil kira adalah semua usahawan kecil bumiputera di daerah Kota Setar yang telah mengikuti kursus sama ada berbentuk pendedahan atau lanjutan yang dianjurkan oleh Majlis Amanah Rakyat (MARA), negeri Kedah Darul Aman sahaja. Di samping itu, mereka juga telah pun menjalankan kegiatan usaha teroka atau pun telah menjalankan kegiatan perniagaan.

Berdasarkan kepada limitasi tersebut, maka pemilihan usahawan kecil bumiputera yang hendak dikaji adalah untuk tempoh dua tahun, iaitu pada tahun 1998 dan 1999 seperti berikut.

Jadual : 3.1

Daftar Kehadiran Kursus Usahawan

TAHUN	JUMLAH
1998	72
1999	268
JUMLAH	340

Sumber : Buku rekod kehadiran kursus,
Ibu Pejabat MARA Negeri Kedah

Usahawan dari kelompok demikian dipilih adalah kerana kedudukan yang berhampiran dengan Universiti Utara Malaysia akan memudahkan tugas pengumpulan maklumat di samping faktor pengkaji sendiri yang tinggal di daerah Kota Setar.

3.3.2. Saiz Sampel

Mengikut cadangan yang diberikan oleh Roscoe (1975) dalam menentukan saiz sampel dengan kaedah 'rule of thumb', bahawa saiz sampel mestilah besar daripada 30 dan kurang daripada 500

(Sekaran, 1992). Manakala menurut Gary dan Diehl (1992) pula, saiz sampel yang minimum adalah 10 peratus daripada jumlah keseluruhan responden. Sementara Sekaran (1992) menyatakan saiz sampel untuk populasi seramai 320 orang adalah 175, jika populasi 340 orang maka saiz sampelnya adalah 181 dan populasi 360 orang saiz sampel adalah 186.

Walaupun terdapat pelbagai pendapat yang diutarakan untuk menyatakan saiz sampel berdasarkan jumlah populasi, penyelidik memutuskan untuk mengambil saiz sampel sebanyak 181 orang berdasarkan pendapat yang diutarakan oleh Sekaran (1992).

Sementara teknik persampelan yang dipilih untuk kajian ini ialah berdasarkan kepada kaedah persampelan rawak sistematik iaitu satu daripada kaedah persampelan jenis kebarangkalian. Reka bentuk sampel kebarangkalian ini menggunakan prinsip yang memberikan peluang yang sama kepada setiap populasi untuk dipilih menjadi sampel. Ini memberikan keadilan kepada semua elemen yang hendak dikaji. Selain itu kesahan ujian juga mudah untuk ditentukan. Sementara itu kesahihan anggaran parameter untuk persampelan kebarangkalian adalah pasti kerana sampel yang diambil dapat mewakili populasi secara keseluruhan.

Persampelan rawak sistematik yang digunakan adalah berdasarkan kepada nisbah N/n . Di mana N merujuk kepada populasi. Sementara n pula merujuk kepada sampel. Oleh itu dengan populasi sebanyak 340 dan sampel sebanyak 181, maka nisbah kedudukan yang diperlukan ialah:

$$\begin{aligned}K &= N/n \\&= 340/181 \\&= 1.88 \\&\sim 2\end{aligned}$$

Oleh itu dari julat 1 hingga 2, pengkaji memilih secara rawak satu nombor rawak iaitu 2. Maka siri unit-unit yang dipilih adalah 2, 4, 6, 8, 10, 12 dan seterusnya sehingga saiz sampel dicapai.

3.4. Instrumen Kajian

Untuk mendapatkan data dan maklumat, kajian ini menggunakan satu senarai soal selidik. Kaedah ini digunakan demi mengelakkan pengaruh penyelidik terhadap responden. Oleh itu responden mempunyai kebebasan untuk memilih masa yang bersesuaian bagi menjawab soalan-soalan tersebut.

3.4.1. Reka Bentuk Soal Selidik

Dalam usaha menyediakan borang soal selidik, penyelidik seberapa yang mungkin memilih soalan-soalan sedia ada yang telah dijalankan oleh pengkaji yang lepas. Namun demikian, kebanyakan soalan yang dipaparkan dalam kajian lepas sukar difahami untuk tahap yang dikehendaki oleh pengkaji sendiri. Tambahan soalan-soalan yang dibina tersebut lebih menekankan tentang sikap dan ciri-ciri seseorang usahawan, tetapi tidak melihat kepada aspek kenapa memilih menjadi seorang usahawan.

Oleh yang demikian, penyelidik telah mengubah suai soalan-soalan yang telah dibina oleh Peterson (1988),Saunder (1989), Robinson (1991), dan Beck (1994) supaya bersesuaian dengan tahap usahawan kecil bumiputera agar mudah difahami. Usaha ini dibuat bersesuaian dengan kenyataan yang diberikan oleh Kenneth (1984) yang menyatakan, setelah responden yakin bahawa tujuan kajian ini bersesuaian dan berfaedah, mereka mesti diyakinkan bahawa semua item dalam soal selidik adalah sesuai dengan matlamat kajian yang dinyatakan. Ini sama dengan kenyataan yang ditulis oleh Mohd Majid (1994) yang melihat penyelidik mestilah memastikan alat tersebut dapat mengumpul data dengan berkesan bagi mencapai

objektif penyelidikan. Justeru itu, setiap item dalam soal selidik ini telah mengambil kira pandangan penulis-penulis tersebut.

Soal selidik ini direka bentuk dengan membahagikannya kepada dua bahagian.

Bahagian A : Latar Belakang Responden

Bahagian ini mengandungi sembilan item. Ia merangkumi klasifikasi jantina, umur, lama menjadi usahawan, pekerjaan sebelum menjadi usahawan, pendapatan bulanan sebelum dan selepas menjadi usahawan, pendidikan, jenis perniagaan sekarang, modal awal perniagaan dan jenis kursus yang pernah diikuti. Dua bentuk soalan ditanya di bahagian ini. Pertama soalan yang ditanya memerlukan responden menjawab dengan hanya menanda pada kotak yang bersesuaian dengan pandangan mereka sahaja. Kedua terdapat soalan yang memerlukan responden mengisi sendiri maklumat di tempat kosong yang disediakan.

Bahagian B : Persekitaran Keusahawanan

Terdapat tiga bidang utama yang dipersoalkan dalam bahagian ini, iaitu persekitaran demografi, persekitaran luaran usahawan dan

persekitaran dalaman usahawan. Di dalam bahagian persekitaran demografi persoalan yang ditanya ialah berkaitan dengan perkara-perkara seperti berikut:

Jadual 3.2

Persekitaran Demografi Usahawan

Bidang soalan	Bil. soalan
1. Latar belakang pendidikan	4
2. Latar belakang keluarga	3
3. Pekerjaan sebelum menjadi usahawan	5
4. Pendapatan sebelum menjadi usahawan	4

Di dalam bahagian persekitaran luaran usahawan, tumpuan soalan menjurus kepada butiran seperti berikut:

Jadual 3.3.

Persekitaran Luaran Usahawan

Bidang soalan	Bil. soalan
1. Orientasi masa depan	5
2. Model peranan	5
3. Peranan kerajaan	5
4. Perubahan corak hidup sekarang	4

Manakala persekitaran dalaman usahawan pula, fokus soalan ialah sebagaimana berikut

Jadual 3.4

Persekitaran Dalaman Usahawan

Bidang soalan	Bil. soalan
1. Lokus kawalan dalaman	5
2. Kehendak kepada pencapaian	4
3. Kebebasan	4
4. Keyakinan diri	4

Skala pengukuran untuk soal selidik ini berdasarkan kepada skala Likert 1 hingga 5. Di mana 1 = sangat tidak setuju, 2 = tidak setuju, 3 = tidak pasti, 4 = setuju dan 5 = sangat setuju.

3.5. Kesahan Instrumen Kajian

Adalah diterima umum bahawa dapatan kajian mestilah boleh dipercayai. Mohd Majid (1994) menyatakan bahawa dapatan kajian tidak akan bermakna sekiranya alat pengukuran yang digunakan tidak dapat mengukur apa yang alat tersebut sepatutnya hendak ukur.

Bagi mendapatkan tahap kebolehpercayaan dan konsistensi terhadap item soalan beberapa pendapat telah diberikan. Cho (1994) menyatakan bahawa Cronbach Alpha yang mencapai 0.5 adalah dianggap memadai dalam kajian sains sosial. Sementara menurut Sekaran (1992) nilai tahap keofisyen kebolehpercayaan bagi Alpha kurang dari 0.6 secara umumnya sebagai kurang baik. Nilai Alpha yang berada pada tahap sekitar 0.7 adalah boleh diterima. Sementara nilai Alpha yang melebihi 0.8 adalah sangat baik. Semakin hampir nilainya kepada 1 maka itu adalah lebih baik. Ini menunjukkan item tersebut secara dalamannya mencapai sebagaimana yang dikehendaki, iaitu instrumen yang digunakan itu

stabil, konsisten, boleh diramal dan boleh diuji berulang kali (Cho, 1994).

Oleh yang demikian, untuk mendapatkan kesahan alat ukur ini, maka penyelidik telah menjalankan satu kajian rintis terhadap soalan-soalan yang dibina itu.

3.5.1. Kajian Rintis

Kajian rintis ini telah dijalankan dengan mengedar soal selidik kepada 15 orang peniaga sekitar bandar Alor Setar yang dipilih secara rawak sebagai responden. Hasil daripada analisis dengan menggunakan pengaturcaraan 'Statistical Package For The Social Science' (SPSS) versi 9.01, didapati dari 62 soalan yang dibina terdapat beberapa soalan yang terpaksa dikeluarkan dan diganti serta dibina semula. Akhirnya hanya 52 soalan sahaja diguna pakai.

Keputusan kajian rintis mendapati nilai Alpha ialah 0.8121. Oleh yang demikian, pendapat-pendapat yang diberikan oleh Sekaran, 1992 adalah memenuhi keperluan kajian. Sementara itu nilai Alpha dalam kajian sebenar ialah 0.8144.

3.6. Analisis Data

Data yang telah dikumpulkan melalui soal selidik yang diedarkan kepada responden dianalisis menggunakan kaedah statistik diskriptif dan statistik inferens. Untuk itu pemprosesan data dilakukan dengan menggunakan pengaturcaraan 'Statistical Package For The Social Science' (SPSS) versi 9.01.

Pembentangan data dibuat secara taburan kekerapan, peratus, min dan sisihan piawai. Semua ini akan menghuraikan jawapan kepada persoalan yang ditimbulkan dalam kajian. Statistik diskriptif ini membolehkan hasil analisis data dipersembahkan dalam bentuk yang lebih jelas dan nyata.

Dalam kajian ini pengaruh yang melibatkan faktor pemilihan kerjaya juga akan diuji. Oleh yang demikian kaedah *One Sample T Test* akan diguna pakai. Tujuan kaedah ini adalah untuk melihat kesignifikan pengaruh ke atas keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan.

BAB 4

KEPUTUSAN KAJIAN

4.1. Pengenalan

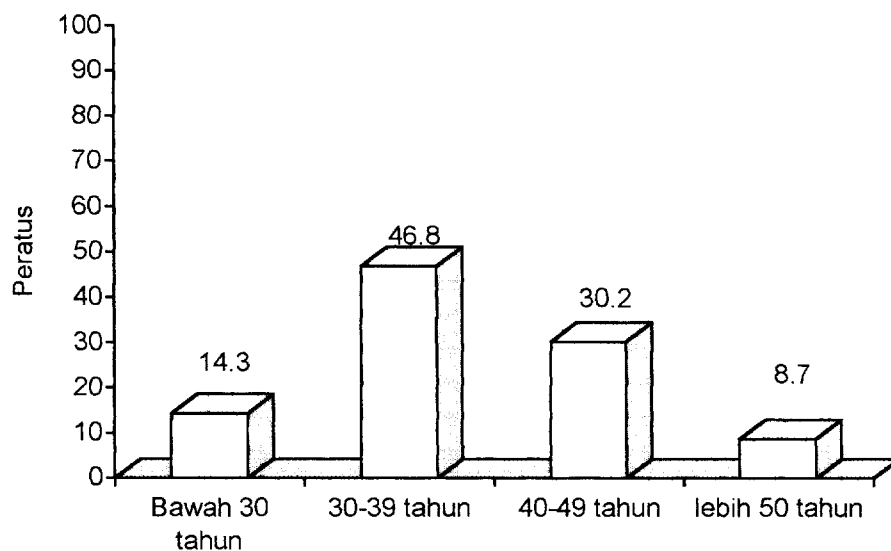
Bahagian ini memaparkan hasil kajian yang diperolehi daripada analisis yang dijalankan. Hasil kajian tersebut meliputi latar belakang responden seperti jantina, umur, tahap pendidikan, jenis perniagaan dan modal awal perniagaan mereka. Bahagian ini juga melaporkan faktor-faktor utama yang mempengaruhi usahawan untuk menceburi bidang perniagaan. Akhir sekali bahagian ini memasukkan pengujian hipotesis yang dijalankan ke atas faktor-faktor tersebut.

4.2. Latar Belakang Usahawan

Seramai 129 usahawan yang pernah mengikuti kursus keusahawanan yang dianjurkan oleh MARA telah diambil sebagai sampel kajian ini. Daripada jumlah itu didapati 70.5 peratus adalah terdiri daripada usahawan lelaki. Manakala 29.5 peratus lagi adalah usahawan wanita. Sementara dari segi kategori umur, didapati kategori

berumur antara 30-39 tahun mencatatkan peratusan paling tinggi, iaitu 46.8 peratus. Diikuti oleh kategori berumur antara 40-49 tahun sebanyak 30.2 peratus. Sementara mereka yang berumur bawah 30 tahun pula ialah 14.3 peratus. Manakala yang paling sedikit ialah mereka di dalam kategori umur lebih dari 50 tahun, iaitu 8.7 peratus. Ini ditunjukkan di dalam rajah 4.1 di bawah.

Rajah 4.1
Kategori Umur Usahawan

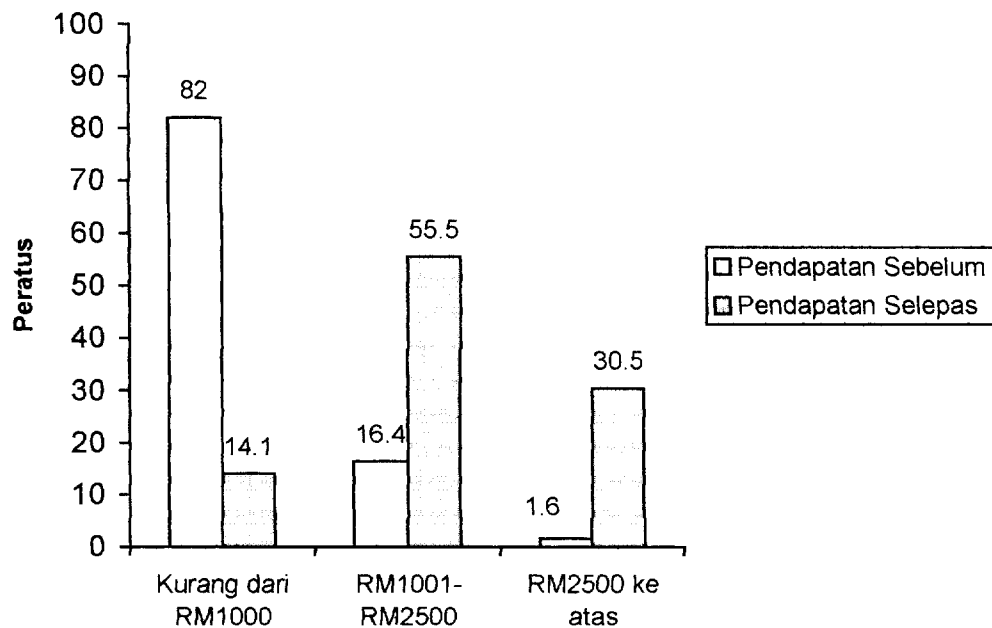
Dari segi jangka masa menjadi usahawan, didapati 75.2 peratus usahawan sudah menceburkan diri dalam perniagaan selama 10 tahun

dan kurang berbanding dengan 24.8 peratus lagi usahawan yang melibatkan diri lebih dari 10 tahun.

Dari aspek pekerjaan usahawan sebelum mereka menceburi bidang usaha teroka, hasil analisis menunjukkan lebih ramai mereka adalah yang tidak bekerja iaitu samada suri rumah atau pelajar dengan peratusan sebanyak 36.4 peratus, diikuti oleh 34.9 peratus lagi yang bekerja di sektor swasta, 16.3 peratus usahawan bekerja di sektor kerajaan dan 12.4 peratus lagi bekerja sendiri.

Selain itu dikaji dari segi pendapatan sebelum dan selepas menjadi usahawan didapati terdapat perbezaan atau perubahan dari segi tingkat pendapatan mereka. Kajian menunjukkan sebelum menjadi usahawan, 82.0 peratus berpendapatan kurang dari RM1000.00, tetapi selepas terlibat di bidang keusahawanan hanya tinggal 14.1 peratus sahaja yang masih berpendapatan kurang dari RM1000.00. Ini ditunjukkan di dalam rajah 4.2.

Rajah 4.2
Perbandingan Pendapatan Sebelum
Dan Selepas Menjadi Usahawan.

Di samping itu, dikaji dari segi tahap pendidikan, hasil kajian menunjukkan bahawa tahap pendidikan mereka adalah rendah. Seramai 62.5 peratus berpendidikan Sijil Pelajaran Malaysia dan ke bawah. Berijazah seramai 5.5 peratus. Mempunyai Sijil atau Diploma seramai 14.1 peratus. Berkelulusan Sijil Tinggi Persekolahan Malaysia seramai 18.0 peratus.

Diteliti dari jenis perniagaan yang usahawan jalankan didapati menjahit pakaian dan perniagaan runcit merupakan jenis perniagaan yang paling banyak diceburi oleh usahawan. Sementara jenis perniagaan yang sederhana penglibatannya dari para usahawan ialah kedai emas, kontraktor binaan, kedai makan, hiasan dalaman, perniagaan kain baju dan kedai komputer. Manakala jenis perniagaan yang paling sedikit diterokai seperti jualan dan servis komputer, agensi pelancongan, membuat *frame*, bengkel besi dan lain-lain. Jadual 4.1 di halaman berikut menunjukkan jenis perniagaan tersebut.

Jadual 4.1

Jenis Perniagaan Yang Dijalankan Oleh Usahawan

JENIS PERNIAGAAN	FREKUENSI	PERATUS
Automasi pejabat	2	1.6
Jualan dan servis komputer	1	0.8
Perniagaan perabot	2	1.6
Farmasi	4	3.1
Pengiklanan	4	3.1
Menjahit pakaian	24	18.9
Agensi pelancongan	1	0.8
Perniagaan runcit	18	14.2
Membuat <i>frame</i>	1	0.8
Kontraktor pendawaian	3	2.4
Bengkel besi	1	0.8
Sekolah memandu	3	2.4
Kedai emas	7	5.5
Kontraktor binaan	8	6.3
Kedai kusyen	3	2.4
Kedai fotostat, akhbar dan alat tulis	4	3.1
Kedai makan	6	4.7
Kilang memproses burger	2	1.6
Salon kecantikan	4	3.1
Percetakan	1	0.8
Kedai <i>T Shirt</i> dan cenderamata	3	2.4
Perniagaan kain baju	5	3.9
Hiasan dalaman	5	3.9
Pengedar serbuk rempah	1	0.8
Kedai kraftangan	2	1.6
Kursus pendidikan	1	0.8
Kedai peralatan sukan	1	0.8
Kedai komputer	5	3.9
Perkhidmatan dan bekalan	2	1.6
Bakeri	1	0.8
Perkhidmatan kawalan serangga	1	0.8
Mekanik	1	0.8

Akhir sekali, daripada segi modal awal pusingan, kajian menunjukkan 47.1 peratus usahawan memperuntukkan modal awal pusingan sebanyak RM5000 dan kurang, diikuti 19.3 peratus modal awal pusingan melebihi RM40001, 18.5 peratus modal awal pusingan antara RM5001-RM10000 dan 12.6 peratus modal awal pusingan antara RM10001-RM40000.

4.3. Faktor Persekitaran Yang Mempengaruhi Pemilihan Usahawan Untuk Menceburi Bidang Usaha Teroka

Kajian ini meneliti faktor persekitaran utama yang mempengaruhi minat usahawan untuk memilih bidang perniagaan sebagai pekerjaan mereka. Berdasarkan jadual 4.2, hasil kajian menunjukkan bahawa faktor persekitaran luaran usahawan merupakan faktor yang paling kuat dalam mempengaruhi pemilihan kerjaya keusahawanan. Diikuti oleh faktor persekitaran dalaman usahawan. Ketiganya faktor demografi usahawan.

Jadual 4.2

Pangkat Faktor Persekitaran Yang Mempengaruhi Usahawan Untuk
Memilih Bidang Keusahawanan

Faktor Persekitaran	Min	S. Piawai	Pangkat
Faktor Persekitaran Luaran Usahawan	4.11	0.41	1
Faktor Persekitaran Dalaman Usahawan	4.08	0.36	2
Faktor Demogarafi Usahawan	3.60	0.52	3

4.4. Faktor Yang Mempengaruhi Pemilihan Usahawan Ke Bidang Usaha Teroka

Selain daripada meneliti faktor persekitaran secara keseluruhan, kajian ini juga mengkaji dari aspek faktor itu sendiri. Keputusan kajian adalah seperti yang ditunjukkan dalam jadual 4.3. Jadual memaparkan pangkat atau kedudukan faktor-faktor utama yang mendorong penglibatan usahawan ke bidang keusahawanan. Faktor-faktor itu seperti model peranan, perubahan corak hidup, orientasi masa depan, keyakinan diri, kehendak kepada pencapaian, lokus kawalan dalaman dan lain-lain lagi seperti yang ditunjukkan jadual berikut.

Jadual 4.3

Pangkat Faktor-Faktor Yang Mempengaruhi Usahawan Untuk Memilih Bidang Keusahawanan.

Faktor	Min	S. Piawai	Pangkat
Model Peranan	4.29	0.50	1
Perubahan Corak Hidup	4.25	0.45	2
Orientasi Masa Depan	4.22	0.40	3
Keyakinan Diri	4.21	0.49	4
Kehendak Kepada Pencapaian	4.15	0.42	5
Lokus Kawalan Dalam	4.11	0.44	6
Latar Belakang Pendidikan	3.95	1.43	7
Pendapatan Sebelum Menjadi Usahawan	3.92	0.60	8
Kebebasan	3.83	0.51	9
Peranan Kerajaan	3.69	0.98	10
Pekerjaan Sebelum Menjadi Usahawan	3.31	0.57	11
Latar Belakang Keluarga	3.21	0.83	12

4.5. Perbezaan Jenis-Jenis Perniagaan Yang Dijalankan Oleh Usahawan Dengan Faktor Demografi Mereka

Bahagian ini penyelidik memaparkan perbezaan dari segi jenis-jenis perniagaan yang diusahakan oleh usahawan dengan faktor demografi. Penyelidik telah menjalankan ujian *Crosstab* dengan mengambil ujian khi-kuasa dua sebagai ukuran perbezaan. Selepas dijalankan ujian tersebut hanya faktor-faktor jantina, pendapatan

semasa, taraf pendidikan dan modal awal perniagaan sahaja yang mempunyai perbezaan.

Jika diteliti dari segi faktor jantina, terdapat perbezaan dari jenis-jenis perniagaan yang dijalankan oleh mereka. Umpamanya usahawan wanita lebih melibatkan diri di bidang-bidang perniagaan seperti salon kecantikan, bakeri, kedai kusyen dan agensi pelancongan. Manakala usahawan lelaki pula lebih berminat menceburi bidang-bidang seperti kontraktor, sekolah memandu, bengkel besi dan lain-lain seperti yang di tunjukkan di dalam jadual 4.4 di halaman berikut.

Jadual 4.4

Kaitan Antara Jenis Perniagaan Dengan Faktor Jantina

JENIS PERNIAGAAN	LELAKI	PEREMPUAN
Automasi pejabat	2	-
Jualan dan servis komputer	1	-
Perniagaan perabot	2	-
Farmasi	3	1
Pengiklanan	4	-
Menjahit pakaian	10	14
Agensi pelancongan	-	1
Perniagaan runcit	16	2
Membuat <i>frame</i>	1	-
Kontraktor pendawaian	3	-
Bengkel besi	1	-
Sekolah memandu	3	-
Kedai emas	6	1
Kontraktor binaan	8	-
Kedai kusyen	-	3
Kedai fotostat, akhbar dan alat tulis	4	-
Kedai makan	3	3
Kilang memproses burger	2	-
Salon kecantikan	-	4
Percetakan	-	1
Kedai <i>T Shirt</i> dan cenderamata	2	1
Perniagaan kain baju	4	1
Hiasan dalaman	1	4
Pengedar serbuk rempah	1	-
Kedai kraftangan	2	-
Kursus pendidikan	1	-
Kedai peralatan sukan	1	-
Kedai komputer	4	1
Perkhidmatan dan bekalan	2	-
Bakeri	-	1
Perkhidmatan kawalan serangga	1	-
Mekanik	1	-
Jumlah	89	38

Seterusnya daripada aspek faktor pendapatan semasa (pendapatan selepas menjadi usahawan) hasil kajian menunjukkan wujud perbezaan antara faktor tersebut dengan jenis perniagaan yang di jalankan. Perbandingan perbezaan tersebut ditunjukkan oleh jadual 4.5 yang memaparkan bidang perniagaan seperti farmasi, kilang memproses burger, kedai peralatan sukan dan bakeri mencatatkan pendapatan paling tinggi.

Sementara itu, secara umumnya peringkat pendapatan antara Rm 1001 hingga RM 2500 adalah kumpulan terbesar dari segi jumlah pendapatan yang diterima selepas menjalankan usaha teroka. Di mana kegiatan perniagaan runcit dan menjahit pakaian mendominasi di peringkat pendapatan tersebut.

Jadual 4.5 juga telah menunjukkan bahawa selepas menceburi bidang perniagaan terdapat lagi sejumlah usahawan yang menerima pendapatan kurang dari RM 1000.00. Antaranya seperti kedai komputer, hiasan dalaman dan menjahit pakaian.

Jadual 4.5

Kaitan Antara Jenis Perniagaan Dengan Faktor Pendapatan Semasa

JENIS PERNIAGAAN	<RM1000	RM1001- RM2500	RM2501- RM3500	RM3501 ke atas
Automasi pejabat	-	2	-	-
Jualan dan servis komputer	-	-	1	-
Perniagaan perabot	-	1	1	-
Farmasi	-	-	2	2
Pengiklanan	-	3	-	1
Menjahit pakaian	8	13	2	1
Agensi pelancongan	-	-	-	1
Perniagaan runcit	3	11	1	3
Membuat <i>frame</i>	-	-	1	-
Kontraktor pendawaian	-	1	2	-
Bengkel besi	-	1	-	-
Sekolah memandu	1	-	2	-
Kedai emas	-	5	-	2
Kontraktor binaan	-	5	3	-
Kedai kusyen	-	3	-	-
Kedai fotostat, akhbar dan alat tulis	-	3	-	1
Kedai makan	1	5	-	-
Kilang memproses burger	-	-	-	2
Salon kecantikan	1	1	2	-
Percetakan	-	1	-	-
Kedai <i>T Shirt</i> dan cenderamata	-	2	-	1
Perniagaan kain baju	-	3	1	-
Hiasan dalaman	2	3	-	-
Pengedar serbuk rempah	-	1	-	-
Kedai kraftangan	-	2	-	-
Kursus pendidikan	-	-	1	-
Kedai peralatan sukan	-	-	-	1
Kedai komputer	2	-	2	1
Perkhidmatan dan bekalan	-	2	-	-
Bakeri	-	-	1	-
Perkhidmatan kawalan serangga	-	1	-	-
Mekanik	-	1	-	-
Jumlah	18	70	22	16

Di samping itu penyelidik juga melihat perbezaan taraf pendidikan usahawan dengan jenis perniagaan. Perbezaan jelas ketara seperti mana yang ditunjukkan oleh jadual 4.6, bahawa jenis-jenis perniagaan seperti menjahit pakaian dan perniagaan runcit lebih ramai diceburi oleh usahawan yang berpendidikan Sijil Pelajaran Malaysia dan ke bawah berbanding dengan perniagaan automasi pejabat, farmasi dan agensi pelancongan yang menunjukkan pengusahanya mempunyai pendidikan yang lebih tinggi dari Sijil Pelajaran Malaysia.

Jadual 4.6

Kaitan Antara Jenis Perniagaan Dengan Faktor Pendidikan

JENIS PERNIAGAAN	SPM ke bawah	STPM	Sijil/Diploma	Ijazah
Automasi pejabat	-	-	1	1
Jualan dan servis komputer	-	-	-	1
Perniagaan perabot	2	-	-	-
Farmasi	-	1	1	2
Pengiklanan	1	3	-	-
Menjahit pakaian	22	1	1	-
Agensi pelancongan	-	-	1	1
Perniagaan runcit	13	3	1	-
Membuat <i>frame</i>	-	1	-	-
Kontraktor pendawaian	3	-	-	-
Bengkel besi	-	-	1	-
Sekolah memandu	3	-	-	-
Kedai emas	3	1	3	-
Kontraktor binaan	4	3	1	-
Kedai kusyen	-	3	-	-
Kedai fotostat, akhbar dan alat tulis	3	-	-	1
Kedai makan	5	-	1	-
Kilang memproses burger	2	-	-	-
Salon kecantikan	1	1	1	-
Percetakan	-	1	-	-
Kedai <i>T Shirt</i> dan cenderamata	3	-	-	-
Perniagaan kain baju	3	2	-	-
Hiasan dalaman	5	-	-	-
Pengedar serbuk rempah	1	-	-	-
Kedai kraftangan	-	2	-	-
Kursus pendidikan	-	-	1	-
Kedai peralatan sukan	-	-	1	-
Kedai komputer	1	-	3	1
Perkhidmatan dan bekalan	2	-	-	-
Bakeri	-	-	1	-
Perkhidmatan kawalan serangga	-	1	-	-
Mekanik	1	-	-	-
Jumlah	78	23	18	7

Akhir sekali dilihat dari segi modal awal pusingan perniagaan, keputusan kajian menerangkan bahawa perniagaan-perniagaan seperti automasi pejabat, farmasi, kedai mas, kilang memproses burger memerlukan modal yang tinggi berbanding dengan perniagaan seperti kedai kraftangan, kedai menjahit pakaian, membuat *frame*, bengkel besi dan lain-lain seperti perbandingan di jadual 4.7.

Jadual 4.7

Kaitan Antara Jenis Perniagaan Dengan Faktor Modal Awal Pusingan

JENIS PERNIAGAAN	< RM5000	RM5001 - RM10000	RM10001 - RM20000	RM20001 - RM30000	RM30001 - RM40000	Lebih RM40001
Automasi pejabat	-	-	-	-	-	2
Jualan dan servis komputer	-	-	-	-	-	1
Perniagaan perabot	1	-	-	-	-	1
Farmasi	-	-	1	2	-	3
Pengiklanan	1	1	-	-	-	-
Menjahit pakaian	19	2	2	-	-	-
Agensi pelancongan	-	-	-	-	-	1
Perniagaan runcit	8	6	-	1	-	2
Membuat <i>frame</i>	1	-	-	-	-	-
Kontraktor pendawaian	3	-	-	-	-	-
Bengkel besi	1	-	-	-	-	-
Sekolah memandu	-	1	1	-	-	-
Kedai emas	2	-	-	-	1	3
Kontraktor binaan	-	2	2	-	1	1
Kedai kusyen	2	-	-	-	-	-
Kedai fotostat, akhbar dan alat tulis	-	2	-	-	-	1
Kedai makan	5	1	-	-	-	-
Kilang memproses burger	-	-	-	-	-	2
Salon kecantikan	1	-	-	-	-	1
Percetakan	-	-	-	-	-	1
Kedai <i>T Shirt</i> dan cenderamata	-	2	-	-	-	-
Perniagaan kain baju	2	-	1	-	1	1
Hiasan dalaman	2	2	1	-	-	-
Pengedar serbuk rempah	1	-	-	-	-	-
Kedai kraftangan	1	-	-	-	-	-
Kursus pendidikan	-	-	-	-	-	-
Kedai peralatan sukan	-	-	-	-	-	1
Kedai komputer	1	-	1	1	-	2
Perkhidmatan dan bekalan	-	1	-	1	-	-
Bakeri	-	-	1	-	-	-
Perkhidmatan kawalan serangga	-	1	-	-	-	-
Mekanik	1	-	-	-	-	-
Jumlah	55	22	10	5	3	23

4.6. Pengujian Hipotesis

Bagi menguji hipotesis kajian, penyelidik telah menggunakan kaedah statistik inferens. Ia bertujuan untuk menentukan sama ada hendak menerima atau menolak hipotesis alternatif (H_a). Untuk membuat penganalisan data dan menguji hipotesis, Ujian *One sample T Test* yang terdapat dalam pakej SPSS digunakan.

Ujian ini dijalankan untuk melihat sama ada faktor-faktor yang di uji mempunyai pengaruh atau tidak ke atas pemilihan kerjaya keusahawanan. Dalam menjalankan ujian *One Sample T Test* ketentuan untuk menolak Hipotesis atau pun tidak, aras keertian 5 peratus atau 0.05 digunakan. Sekiranya nilai kebarangkalian (p) atau signifikan (*sig-2 tailed*) yang di perolehi dari ujian tersebut kurang dari nilai aras keertian 0.05 ($\text{sig.} < 0.05$) maka hipotesis alternatif akan di terima. Sebaliknya jika nilai signifikan yang diperolehi lebih besar daripada nilai aras keertian 0.05 ($\text{sig.} > 0.05$) maka hipotesis alternatif akan ditolak.

4.6.1. Pengujian Hipotesis 1

Ho1 : Tidak terdapat pengaruh yang signifikan antara latar belakang keluarga dengan keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan

Ha1 : Terdapat pengaruh yang signifikan antara latar belakang keluarga dengan keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan

Bagi menjawab persoalan ini penyelidik menjalankan ujian *One Sample T Test* dan keputusannya diperolehi seperti di Jadual 4.8, yang mana nilai signifikan adalah 0.000. Nilai ini adalah lebih kecil dari nilai aras keertian 0.05. Dengan sebab itu Ha1 diterima. Kesimpulannya menunjukkan bahawa terdapat pengaruh yang signifikan antara latar belakang keluarga dengan keputusan pemilihan kerjaya keusahawan.

Jadual 4.8

Ujian *One Sample T Test* Bagi Faktor Latar belakang Keluarga Dengan Keputusan Pemilihan Kerjaya Keusahawanan

Faktor	n	min	sp	t	p
Latar belakang Keluarga	129	3.96	1.43	31.328	0.000

4.6.2. Pengujian hipotesis 2

Ho2 : Tidak terdapat pengaruh yang signifikan antara latar belakang pendidikan dengan keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan

Ha2 : Terdapat pengaruh yang signifikan antara latar belakang pendidikan dengan keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan

Dari ujian *One Sample T Test* yang dijalankan didapati nilai kebarangkalian p adalah 0.000 dan nilai ini kurang dari aras keertian 0.05. Ini seperti yang ditunjukkan oleh jadual 4.9. Oleh itu kenyataan Ha2 diterima. Keputusannya terdapat pengaruh yang signifikan antara latarbelakang pendidikan dengan keputusan pemilihan usahawan.

Jadual 4.9

Ujian *One Sample T Test* Bagi Faktor Latar belakang Pendidikan Dengan Keputusan Pemilihan Kerjaya Keusahawanan.

Faktor	n	min	sp	t	p
Latar belakang Pendidikan	129	3.21	0.83	43.927	0.000

4.6.3. Pengujian Hipotesis 3

Ho3 : Tiada pengaruh yang signifikan antara pekerjaan sebelum menjadi usahawan dengan keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan

Ha3 : Terdapat pengaruh yang signifikan antara pekerjaan sebelum menjadi usahawan dengan keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan

Daripada analisis *One Sample T Test* seperti di jadual 4.10, kebarangkalian p adalah 0.000 iaitu lebih rendah dari aras keertian 0.05. Oleh itu kenyataan Ho3 ditolak. Ini menunjukkan terdapat pengaruh yang signifikan antara pekerjaan sebelum menjadi usahawan dengan keputusan pemilihan kerjaya usahawan.

Jadual 4.10

Ujian *One Sample T Test* Bagi Faktor Pekerjaan Sebelum Menjadi Usahawan Dengan Keputusan Pemilihan Kerjaya Kerusahawanan

Faktor	n	min	sp	t	p
Pekerjaan Sebelum	129	3.31	0.57	65.295	0.00

4.6.4. Pengujian Hipotesis 4

Ho4 : Tiada terdapat pengaruh yang signifikan antara pendapatan sebelum menjadi usahawan dengan setelah menjadi usahawan sebagai penentu pemilihan kerjaya tersebut

Ha4 : Terdapat pengaruh yang signifikan antara pendapatan sebelum menjadi usahawan dengan setelah menjadi usahawan sebagai penentu pemilihan kerjaya tersebut

Untuk melihat pengaruh antara pendapatan sebelum menjadi usahawan dengan keputusan pemilihan kerjaya, analisis *One Sample T Test* sekali lgi telah dijalankan. Dapatan seperti di jadual 4.11 menunjukkan bahawa kebarangkalian p adalah 0.000 iaitu kurang dari aras keertian. Maka Ho4 ditolak. Oleh itu terdapat pengaruh yang signifikan antara pendapatan sebelum menjadi usahawan dengan keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan.

Jadual 4.11

Ujian *One Sample T Test* Bagi Faktor Pendapatan Sebelum Menjadi Usahawan Dengan Keputusan Pemilihan Kerjaya Keusahawanan

Faktor	n	min	sp	t	p
Pendapatan Sebelum	129	3.92	0.60	73.319	0.000

4.6.5. Pengujian Hipotesis 5

Ho5 : Tiada pengaruh yang signifikan antara orientasi masa depan dengan pemilihan kerjaya keusahawanan

Ha5 : Terdapat pengaruh yang signifikan antara orientasi masa depan dengan pemilihan kerjaya keusahawanan

Analisis telah dijalankan untuk melihat pengaruh orientasi masa depan dengan pemilihan kerjaya responden. Keputusan ditunjukkan dalam jadual 4.12, di mana kebarangkalian p adalah 0.000 iaitu kurang dari aras keertian 0.05. Oleh yang demikian Ha5 diterima. Kajian menunjukkan bahawa terdapat pengaruh yang signifikan antara orientasi masa depan dengan pemilihan kerjaya keusahawan.

Jadual 4.12

Ujian *One Sample T Test* Bagi Faktor Orientasi Masa Depan Dengan Keputusan Pemilihan Kerjaya Keusahawanan

Faktor	n	min	sp	t	p
Orientasi Masa Depan	129	4.22	0.40	117.150	0.000

4.6.6. Pengujian Hipotesis 6

Ho6 : Tidak terdapat pengaruh yang signifikan antara model peranan dengan keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan

Ha6 : Terdapat pengaruh yang signifikan antara model peranan dengan keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan

Ujian *One Sample T test* yang dijalankan untuk melihat pengaruh model peranan ke atas pemilihan kerjaya keusahawanan mendapati nilai kebarangkalian p adalah 0.000 iaitu lebih rendah dari aras keertian 0.05. Oleh itu keputusannya ialah terdapat pengaruh model peranan ke atas pemilihan kerjaya keusahawanan. Rujuk jadual 4.13 di bawah.

Jadual 4.13

Ujian One Sample T Test Bagi Faktor Model Peranan Dengan Keputusan Pemilihan Kerjaya Keusahawanan.

Faktor	n	min	sp	t	p
Model Peranan	129	4.29	0.50	97.143	0.000

4.6.7. Pengujian Hipotesis 7

Ho7 : Tidak terdapat pengaruh yang signifikan antara peranan kerajaan dengan keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan

Ha7 : Terdapat pengaruh yang signifikan antara peranan kerajaan dengan keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan

Melalui kaedah ujian *One Sample T Test* yang dijalankan oleh penyelidik, diperolehi nilai signifikan adalah 0.000, seperti dalam jadual 4.14. Nilai ini juga adalah lebih kecil dari 0.05. Oleh itu Ha7 di terima dan Ho7 ditolak. Ini menunjukkan wujud pengaruh yang signifikan antara faktor peranan kerajaan dengan keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan.

Jadual 4.14

Ujian *One Sample T Test* Bagi Faktor Peranan Kerajaan Dengan Keputusan Pemilihan Kerjaya Keusahawanan

Faktor	n	min	sp	t	p
Peranan Kerajaan	129	3.69	0.98	42.710	0.000

4.6.8. Pengujian Hipotesis 8

Ho8 : Perubahan daripada corak hidup sekarang tidak mempengaruhi keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan

Ha8 : Perubahan daripada corak hidup sekarang mempunyai pengaruh yang signifikan terhadap keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan

Analisis *One Sample T Test* juga telah dijalankan untuk melihat pengaruh perubahan corak hidup dengan keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan. Seperti yang ditunjukkan di dalam jadual 4.15, didapati nilai signifikan. adalah 0.000. Iaitu lebih rendah dari nilai aras keertian 0.05. Kesimpulannya menunjukkan terdapat pengaruh yang signifikan di antara perubahan corak hidup dengan keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan.

Jadual 4.15

Ujian *One Sample T Test* Bagi Faktor Perubahan Corak Hidup Sekarang Dengan Keputusan Pemilihan Kerjaya Responden.

Faktor	n	min	sp	t	p
Perubahan Hidup	129	4.25	0.45	105.394	0.000

4.6.9. Pengujian Hipotesis 9

Ho9 : Lokus kawalan dalaman tidak mempunyai pengaruh yang signifikan dengan keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan

Ha9 : Lokus kawalan dalaman mempunyai pengaruh yang signifikan dengan keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan

Seterusnya ujian *One Sample T Test* juga dijalankan untuk melihat pengaruh faktor lokus kawalan dalaman dengan keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan. Dari analisis nilai signifikan adalah 0.000 seperti dalam jadual 4.16 di bawah, iaitu lebih rendah dari aras keertian 0.05. Keputusannya, kenyataan Ho9 ditolak dan Ha9 diterima. Ini menunjukkan terdapat pengaruh yang signifikan di antara lokus kawalan dalaman dengan keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan.

Jadual 4.16

Ujian *One Sample T Test* Bagi Faktor Lokus Kawalan Dalaman Dengan Keputusan Pemilihan Kerjaya Responden.

Faktor	n	min	sp	t	p
Lokus Kawalan	129	4.11	0.44	105.775	0.000

4.6.10. Pengujian Hipotesis 10

Ho10: Kehendak kepada pencapaian tidak mempunyai pengaruh yang signifikan dengan keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan

Ha10: Kehendak kepada pencapaian mempunyai pengaruh yang signifikan dengan keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan

Untuk melihat pengaruh faktor kehendak kepada pencapaian terhadap keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan, analisis *One Sample T Test* sekali lagi telah dijalankan. Dapattannya seperti di jadual 4.17 yang menunjukkan bahawa nilai signifikan adalah 0.000 iaitu kurang dari aras keertian 0.05. Oleh itu terdapat pengaruh yang signifikan di antara kehendak kepada pencapaian dengan keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan.

Jadual 4.17

Ujian *One Sample T Test* Bagi Faktor Kehendak Kepada Pencapaian Dengan Keputusan Pemilihan Kerjaya Keusahawanan.

Faktor	n	min	sp	t	p
Kehendak Pencapaian	129	4.15	0.42	112.335	0.000

4.6.11. Pengujian Hipotesis 11

Ho11: Faktor kebebasan tidak mempunyai pengaruh yang signifikan terhadap keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan

Ha11: Faktor kebebasan mempunyai pengaruh yang signifikan terhadap keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan

Sekali lagi, ujian *One Sample T Test* juga dijalankan untuk melihat pengaruh faktor kebebasan dengan keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan. Keputusannya memperoleh nilai signifikan. adalah 0.000 (jadual 4.18), iaitu lebih rendah dari aras keertian 0.05. Oleh itu kenyataannya Ho11 ditolak dan Ha11 diterima. Kesimpulannya terdapat pengaruh yang signifikan antara faktor kebebasan dengan keputusan pemilihan kerjaya keusahawan.

Jadual 4.18

Ujian *One Sample T Test* Bagi Faktor Kebebasan Dengan Keputusan Pemilihan Kerjaya Responden.

Faktor	n	min	sp	t	p
Kebebasan	127	3.83	0.51	83.898	0.000

4.6.12. Pengujian Hipotesis 12

Ho12: Keyakinan diri tidak mempengaruhi keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan

Ha12: Keyakinan diri mempengaruhi keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan

Akhir sekali penyelidik turut menjalankan ujian *One Sample T Test* untuk menjawab hipotesis di atas. Dari ujian yang dijalankan di perolehi nilai signifikan adalah 0.000 seperti di jadual 4.19, dan nilai ini juga adalah lebih kecil dari 0.05. Oleh itu maka Ha12 diterima dan Ho12 ditolak. Ini menunjukkan wujud pengaruh yang signifikan antara faktor keyakinan diri dengan keputusan pemilihan kerjaya responden.

Jadual 4.19

Ujian *One Sample T Test* Bagi Faktor Keyakinan Diri Dengan Keputusan Pemilihan Kerjaya Keusahawanan.

Faktor	n	min	sp	t	p
Keyakinan Diri	129	4.21	0.49	96.903	0.000

BAB 5

PERBINCANGAN DAN PENUTUP

5.1. Pendahuluan

Bab ini akan membincangkan dapatan kajian. Kesimpulan serta implikasi kajian akan ditegaskan di samping mencadangkan perkara-perkara atau tindakan-tindakan untuk memberi peneguhan kepada kajian seperti ini pada masa-masa yang akan datang.

5.2. Kesimpulan Kajian

Bidang keusahawanan menjanjikan pulangan yang lumayan kepada pengusahanya. Menceburi bidang keusahawanan didapati dapat mengubah dan meningkatkan pendapatan seseorang. Ini terbukti melalui dapatan kajian yang menunjukkan bahawa berlaku peningkatan dalam pendapatan selepas menceburi bidang keusahawan.

Daripada kajian, jumlah usahawan yang terlibat dengan perniagaan menunjukkan usahawan lelaki melebihi usahawan wanita.

Kajian juga mendapati wujud perbezaan dari segi jenis perniagaan yang diusahakan oleh lelaki dan wanita. Usahawan wanita diperhatikan lebih menceburi bidang usaha teroka yang lebih ringan seperti salon kecantikan, berbanding dengan lelaki yang banyak menceburi bidang lebih berat seperti kontraktor dan bengkel besi.

Majoriti usahawan adalah terdiri daripada mereka yang berumur antara 30-49 tahun dan berpendidikan rendah iaitu Sijil Pelajaran Malaysia dan ke bawah. Bagi usahawan yang berpendidikan rendah, mereka didapati tidak banyak melibatkan diri di bidang-bidang seperti farmasi dan automasi pejabat yang biasanya memerlukan tingkat pelajaran yang lebih tinggi. Mereka lebih berminat menceburi bidang perniagaan runcit dan menjahit pakaian. Selain daripada rendahnya tahap pendidikan didapati faktor modal yang tinggi juga menghalang minat usahawan untuk melibatkan diri di bidang tersebut.

Seterusnya dilihat dari sudut faktor pengaruh persekitaran, secara keseluruhannya kajian ini menunjukkan semua faktor persekitaran mempunyai kesan atau pengaruh ke atas keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan oleh para usahawan. Cuma yang berbeza ialah dari segi kekuatan pengaruh faktor persekitaran tersebut.

Terdapat pengaruh yang tinggi dan juga yang rendah. Faktor persekitaran luaran usahawan merupakan faktor pengaruh yang paling kuat berbanding faktor persekitaran dalaman usahawan dan faktor demografi.

Faktor model peranan iaitu satu daripada elemen yang terdapat dalam faktor persekitaran luaran usahawan merupakan faktor paling kuat mempengaruhi keputusan pemilihan kerjaya keusahawan. Keputusan ini adalah bersamaan dengan sikap atau budaya individu yang selalu menjadikan orang lain sebagai model atau perintis dalam satu-satu bidang itu. Manakala faktor yang paling rendah pengaruhnya ke atas pemilihan kerjaya keusahawanan di kalangan usahawan yang dikaji ialah faktor latar belakang keluarga.

Akhir sekali diperhatikan bahawa kursus keusahawanan dan peranan kerajaan juga penting sebagai pengaruh kepada keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan. Peranan kerajaan dalam memberi bantuan dan kursus didapati dapat memberi galakkan dan dorongan kepada usahawan.

5.3. Cadangan Kajian

Bahagian ini penyelidik menggariskan beberapa cadangan yang di anggap penting. Cadangan ini dibincangkan dari dua aspek, iaitu usahawan dan kerajaan.

5.3.1. Usahawan

- a. Kursus keusahawanan adalah penting, oleh itu usahawan seharusnya sentiasa mengikuti kursus dari masa ke semasa untuk melengkapkan lagi dengan pengetahuan perniagaan.
- b. Perniagaan kadang kala melibatkan modal yang besar seperti perniagaan komputer dan farmasi, oleh itu usahawan haruslah sentiasa berusaha dengan bersungguh-sungguh bagi memastikan usaha teroka mereka berjalan lancar dan berjaya. Selain itu mereka juga harus melaksanakan satu sistem pengurusan dan pentadbiran yang cekap serta moden agar segala rekod mudah dicari dan dikemaskini.

- c. Usahawan seharusnya mendidik anak mereka tentang selok belok perniagaan dari awal lagi kerana mereka akan mewarisi perniagaan itu kelak.
- d. Pengalaman adalah penting dalam perniagaan. Oleh itu usahawan seharusnya menimba pengalaman sebanyak mungkin sebelum mereka menceburi bidang perniagaan yang lebih mencabar.
- e. Usahawan seharusnya yakin kepada diri sendiri dan tidak semata-mata berharap kepada bantuan dan pemberian subsidi dari kerajaan.
- f. Usahawan haruslah berani dalam menerokai peluang-peluang baru dan tidak hanya meniru atau mengikut perniagaan yang pernah diusahakan oleh orang lain.

5.3.2. Kerajaan

- a. Peranan kerajaan adalah penting dalam mewujudkan lebih ramai usahawan dan juga memperkembangkan lagi jenis-jenis perniagaan. Oleh itu usaha-usaha yang dilaksanakan oleh kerajaan hendaklah diteruskan dari semasa ke semasa.
- b. Kerajaan juga seharusnya menyediakan kursus-kursus yang bersesuaian agar segala kursus yang diikuti oleh usahawan benar-benar memberi faedah kepada mereka.
- c. Selain dari itu kerajaan juga harus bertindak bijak dalam memberi modal kepada usahawan. Pengusaha dan jenis-jenis perniagaan yang berpontensi haruslah dipilih terlebih dahulu sebelum sebarang pinjaman diberi.
- d. Pamantauan perlu dilakukan dari semasa ke semasa. Ini bagi memastikan modal pinjaman tidak disalah guna. Di samping itu juga kelancaran perniagaan dan pengurusan berjalan seperti mana yang diharapkan.

5.4. RUMUSAN

Secara keseluruhan kajian yang dijalankan telah berjaya mengenal pasti usahawan dan jenis perniagaan mereka. Di samping itu faktor-faktor yang mempengaruhi penglibatan mereka juga dapat diteliti. Namun begitu kajian yang dijalankan ini bukanlah merupakan satu kajian yang menyeluruh. Oleh itu penyelidik-penyelidik seterusnya diharapkan dapat mengemaskan lagi kajian ini umpamanya dari segi; peranan kerajaan terhadap usahawan bumiputera, perbandingan usahawan bumiputera dan bukan bumiputera, pertumbuhan dan pembangunan keusahawanan, melihat kursus-kursus yang disediakan oleh kerajaan dan yang diikuti oleh usahawan.

BIBLIOGRAFI

- Ab Aziz Yusof., (1999), **Asas-Asas Keusahawanan**, Kuala Lumpur : Prentice Hall.
- Ashmore, M.C., And Pritz, S.G., (1993), **Program For Enquiring Competence In Entrepreneurship**, Centre On Education And Training For Education, The Ohio State University.
- Bandura, A., (1977), **Social Learning Theory**, New Jersey : Prentice Hall.
- Barcelona, A.C., And Validia, A.C., (1994), Interrelationships Between Personal Variable And Entrepreneurial Potentials Of Senior Students Of Universiti Utara Malaysia, **Malaysian Management Review**, 29 (4), pg. 15-28.
- Baumbach, C.M., And Marcuson, J.R., (1986), **Entrepreneurship And Venture Management**, Englewood Cliffs, N.J. Prentice Hall.
- Beck, M.S., (1994), **Basic Measurement**, Boston, Sage Publication.
- Berita Harian, terbitan 12 Mei 1995
- Bewayo, E.D., (1998), The Family And Entrepreneurship In Uganda, **<http://www.sbaer.uca.edu/docs/proceeding 11/97sbi 103.txt>**
- Boyd, N.G., And Vozikis, G.S., (1994), The Influence Of Self-Efficacy On The Development Of Entrepreneurial Intentions And Action, **Entrepreneurship Theory And Practice**, pg. 63-77.
- Brenner, O.C., Pringle, C.D., And Greenhaus, J.H., (1991), Perceived Fulfillment Of Organizational Employment Versus Entrepreneurship, Work Values And Career Intentions Of Business College Graduates, **Journal Of Business Management**, 29 (3), pg. 62-74.
- Brouckhaus, R., And Horwitz, J., (1986), Entrepreneurship Research : Are We Playing The Correct Game?, **American Journal Of Small Business**, Summer, pg. 27-35

- Brouckhaus, R.H. Sr., (1982), The Psychology Of The Entrepreneur, In Kent, C.A., Sexton, D.L., and Vesper, K.H., (Eds), **Encyclopedia Of Entrepreneurship**, Englewood Cliffs, N.J. Prentice Hall.
- Brouckhaus, R.H., (1987), Entrepreneurial Folklore, **Journal Of Small Business Management**, 25(3), pg. 1-6
- Bygrave, W.D., (1989), The Entrepreneurship Paradigm : A Philosophical Look At Its Research Methodologies, **Entrepreneurship Theory And Practice**, pg. 9.
- Carland, J.W., Hoy, H., Boulton, R.W., And Carland, J.A.C., (1984), Differentiating Entrepreneurs From Small Business Owners : A Conceptualization, **Academy Of Management Review**, pg. 356.
- Cho, Kwansik., (1994), **Impact Of Total Quality Management On Organizational Performance In U.S : An Empirical Investigation Of Critical Success Factors**, United State, University Of Nebraska.
- Chong, K.S., (1993), **Chinese Entrepreneurship In Malaysia**, Ph.d. Diss. University Of Southern California
- Chong, L.Y., And Goh, M., (1992), SME Development In Singapore : Intra-Industry Cooperation Among SMEs, **Public Enterprise**, 12(1-2), pg. 41-48
- Clark, et. al., (1984), Do Courses In Entrepreneurship Aid In New Venture Creation?, **Journal Of Small Business Management**, 28(2), pg. 45-53
- Cooper, A., (1985), Entrepreneurship : Starting A New Business, **Business Education Forum**, 39 (7), pg. 29-34.
- Cooper, A., (1986), Entrepreneurship And High Technology, In Sexton, D., And Smilor, R., (eds), **The Art And Science Of Entrepreneurship**, Cambridge, MA, Ballinger Publication Co.
- Cooper, A.C., And Dunkelberg, W.C., (1984), **A New Look At Business Entry**, San Mateo, CA, National Federation Of Independent Business.

- Cooper, A.C., And Dunkelberg, W.C., (1987), Entrepreneurial Research : Old Questions, New Answers And Methodological Issues, **American Journal Of Small Business**, 11(3), pg. 11-23
- Cressy, R., (1992), The Theory Of The Opportunistic Entrepreneur, **Small Business Economics**, 4(4), pg. 267-271
- Dana, L.P., (1987), Entrepreneurship And Venture Creation : An International Comparison Of 5 Common Nations, In Churchill, N.C., Hornaday J.A., Kirchhoff, B.A., Krasner, O.J., And Vesper, K.H., (Eds), **Frontiers Of Entrepreneur Research**, pg. 573-583, Wellesley, MA. Bobson College.
- Dana, L.P., (1990), Saint Martin : A Case Study Of The Effects Of Culture Management On Economic Development, **Journal Of Small Business**, 28 (4), pg. 91-98
- Dana, L.P., (1995), Entrepreneurship In A Remote Sub-Artic Community, **Entrepreneurship Theory And Practice**, pg. 57-69
- Davidson, P., (1991), Continued Entrepreneurship : Ability, Need And Opportunity As Determinants Of Small Firm Growth, **Journal Of Business Venturing**, 6, pg. 405-429.
- Drucker, P.F., (1985), **Innovation And Entrepreneurship**, London, William Heinemann Ltd.
- Felock, R., (1987), Urban Economic Development : Local Government Strategies And Their Effects, In S. Nagel (Ed), **Research In Public Policy Analysis And management**, London : JAI Press.
- Finley, L., (1990), **Entrepreneurial Strategies : Text And Cases**, Boston : PWS – Kent Publishing Co.
- Fogel, D.S., (1993), Entrepreneurship In The Czech Republic, In Gnyawali, D.R., and Fogel, D.S., (1994), Environments For Entrepreneurship Development : Key Dimensions And Research Implications, **Entrepreneurship Theory And Practice**, pg. 43-61

- Fong., C.O., (1990), Small And Medium Industries In Malaysia : Economic Efficiency And Entrepreneurship, **The Developing Economies**, 28(2), pg. 152-179.
- Funchs, V.S., (1982), Self-employment And Labor Force Participation Of Older Males, **Journal Of Human Resources**, 17, pg. 334-357.
- Gartner, W.B., (1985), A Conceptual Framework For Describing The Phenomenon Of New Venture Creation, **Academy Of Management Review**, pg. 702.
- Ghosh, B.C., Kim, T.S., And Meng.L.A., (1996), Factors Contributing To The Success Of Small And Medium Siza Enterprises In Singapore, In Meng, L.A., And Liang, T.W., **Entrepreneurs, Entrepreneurship And Entreprising Culture**, Singapore, Addison-Wesley Publishing Group.
- Gist, M.E., (1987), Self-efficacy : Implications For Organizational Behavior And Human Resource Management, **Academy Of Management Review**, 12(3), pg. 472-485.
- Gnyawali, D.R., And Fogel, D.S., (1994), Environments For Entrepreneurship development : Key Dimensions And Research Implications, **Entrepreneurship Theory And Practice**, pg. 43-61.
- Goodman, J.P., Meany, J.W., And Pate, L.E., (1992), The Government As Entrepreneur : Industrial Development And The Creation Of New Ventures, In Sexton, D.L., And Kasarda, J.D., (Eds), **The State Of The Art On Entrepreneurship**, Boston, PWS-Kent.
- Greenberger, D.B., And Sexton, D.L., (1988), An Intractive Model Of New Venture Creation, **Journal Of Small Business Management**, 26(3), pg. 107
- Griffin, R.W., And Ebert., (1996), **Business**, New Jersey : Prentice Hall.
- Hagan, O., et. al., (1989), **Women-Owned Business**, New York, Praeger Publishers.

- Hatten, T.S., And Ruhland, S.K., (1995), Student Attitude Toward Entrepreneurship As Affected By Participation In An SBI Program, **Journal Of Education For Business**, March/April, pg. 1-7
- Herron, L., And Sapienza, H.J., (1992), The Entrepreneur And The Initiation Of New Venture Launch Activities, **Entrepreneurship Theory And Practice**, pg. 49-55.
- Hisrich, R.D., And Brush, C., (1986), Characteristics Of The Minority Entrepreneur, **Journal Of Small Business Management**, 24(4), pg. 1-8
- Hisrich, R.D., And Peter, M.P., (1995), **Entrepreneurship : Starting, Developing And Managing A New Enterprise**, 3rd. Edition, Boston : Irwin. Inc.
- Holland, J.L., (1983), Making Vocational Choices : A Theory Of Careers, In Osipow, S.H., (eds), **Theories Of Career Development**, Englewood Cliffs, NJ, Prentice Hall.
- Hornady, J.A., And Abound, J., (1971), Characteristics Of Successful Entrepreneurs, **Personnel Psychology**, 24, pg. 55-60
- Hull, D.L., Bosley, J.J., And Udell, G.G., (1980), Renewing The Hunt For The Heffalump : Identifying Potential Entrepreneurs By Personality Characteristics, **Journal Of Small Business Management**, pg. 11-18.
- Ibrahim Abu Shah., (1995), **Industri Kecil Dan Sederhana Di Sarawak**, Kuala Lumpur: Dewan Bahasa Dan Pustaka.
- Johnson, B.R., (1990), Toward A Multidimensional Model Of Entrepreneurship : The Case Of Achievement Motivation And The Entrepreneur, **Entrepreneurship Theory And Practice**, pg. 39-54.
- Kamal Salih., (1992), Menggalakkan Penyertaan Bumiputera Dalam Industri Kecil Dan Sederhana (IKS) : Pandangan DPMMM, Kuala Lumpur, **Kongres Ekonomi Bumiputera**, Jld.2. pg. 120-130

- Kamarudin Mamat Dan Ramli Raya., (1990), The Malaysian Entrepreneur : His Qualities, Attitudes And Skill, **Malaysian Management Review**, 25(2), pg. 11-18
- Kao, J.J., (1989), **Entrepreneurship Creativity And Organization : Text, Cases And Reading**, New Jersey : Prentice Hall.
- Kaufman, P.J., Welsh, D.H., And Bushmarin, N.V., (1995), Locus Of Cntrol And Entrepreneurship In The Russian Republic, **Entrepreneurship Theory And Practice**, 20(1), pg. 43-56
- Kent, A.C., (1984), **The Environment For Entrepreneurship**, Lexington Book, Massachuset.
- Kirzner, I.M., (1979), **Competiton And Entrepreneurship In The Environment For Entrepreneurship**, Chicago, University Of Chicago Press.
- Kuratko, D.F., (1989), New Venture Creation : A Laboratory Course For Entrepreneurship Education, **Journal Of Education For Business**, 64(6), pg. 248-250
- Kuratko, D.F., And Hodgetts, R.M., (1998), **Entrepreneurship : A Contemporary Approach**, 3rd Edition, New York : The Dryden Press.
- Larson, C.M., And Clute, R.C., (1979), The Failure Syndrome, **American Journal Of Small Business**, 4(2), pg. 35-43
- Levin, R., And Leginsky, P., (1990), The Independent Social worker As Entrepreneur, **Journal Of Independent Social Work**, 5(1), pg. 22-31
- Mahmood Nazar Mohamed., (1990), An Exploration Of The Personality Profile Of Small-Scale Business Bumiputra And Non-Bumiputra Entrepreneurs, **Malaysian Management Review**, 24(2), pg. 19-28
- Malaysia., (1991), **Rancangan Malaysia Ke Enam**, Kuala Lumpur : Jabatan Percetakan Negara.

- Malaysia., (1991), **Rangka Rancangan Jangka Panjang Kedua 1991-2000**, Kuala Lumpur, Jabatan Percetakan Negara.
- Malaysia., (1999), **Kajian Separuh Penggal Rancangan Malaysia 1996-2000**, Kuala Lumpur, Jabatan Percetakan Negara.
- Matthews, C.H., And Moser, S.B., (1995), Family Background And Gender Implications For Interest In Small Firm Ownership, **Entrepreneurship And Regional Development**, 7, pg. 365-377
- McClelland, D.C., (1961), **The Achieving Society**, New jersey : Van Nostrand.
- McMulland, W.E., And Long, W.A., (1990), **Developing New Venture : The Entrepreneurial Option**, San Diego : Harcourt Brace.
- Mohd Asri Abdullah., (1997), **Industri Kecil Dan Sederhana Di Malaysia : Tinjauan Terhadap Perkembangan Program Bantuan**, Shah Alam, Fajar Bakti Sdn. Bhd.
- Mohd Azizi Mustafa., (1994), Perancangan Berkesan Perniagaan Berjaya, **Usahawan Malaysia**, Mei/Jun, pg. 56-57
- Mohd. Majid Konting, (1994), **Kaedah Penyelidikan Pendidikan**, Kuala Lumpur : Dewan Bahasa Dan Pustaka.
- Mokry, B.W., (1988), **Entrepreneurship And the Public Policy : Can Government Stimulate Start Ups?**, New York : Quorum Books.
- Nelson, G., (1991), Locus Of Control For Successful Female Small Business Properties, **The Mid-Atlantic Journal Of Business**, 27(3), pg. 213-224
- Norsiah Mat., et. al., (1997), **Program Pembangunan Keusahawanan Di Kalangan Usahawan Wanita : Satu Penilaian**, Pusat Penyelidikan Dan Perundingan, Universiti Utara Malaysia.
- Perry, C., (1990), After Further Sightings Of The Heffalump, **Journal Of Managerial Psychology**, 5(2), pg. 22-31

- Peterson, C.D., (1988), **How To Leave Your Job And Buy A Business Of Your Own**, New York, McGraw Hill.
- Rissal, R., (1988), **A Study of The Characteristics Of Entrepreneurs In Indonesia**, Degree Thesis, The Geogre Washington University
- Robinson, et. al., (1991), An Attitude Approach To The Prediction Of Entrepreneurship, **Entrepreneurship Theory And Practice**, 15(1-4), pg. 13-31
- Robinson, P.B., And Hunt, H.K., (1992), Autonomy As A Motivational Force In The Small Business And Entrepreneurship, <http://www.Sbaer.uca.edu/docs/proceedings/88sbil> 92.txt.
- Rohaizat Baharun., (1993), Pastikan Bumiputera Berjaya : Agensi Kerajaan Beri Khidmat Sokongan, **Usahawan Malaysia**, Mac/April, pg. 23-25
- Rondinelli, D.A., (1991), Developing Private Enterprises In The Czech And Slovak Republic : The Challenges Of Economic Reform, **Columbia Journal Of World Business**, 16(3), pg. 26-36.
- Ronstadt, R.C., (1984), **Entrepreneurship**, Dover, MA: Lord Publishing Co.
- Rotter, J.B., (1954), **Social Learning And Clinical Psychology**, Englewood Cliffs, NJ, Prentice Hall.
- Rushing, F.W., (1990), Entrepreneurship And Education, In Kent, C.A., (ED), **Entrepreneurship Education, Current Developments, Future Direction**, New York : Quorum Books.
- Saunder, P., (1989), **Entrepreneurial Personal Characteristics Questionnaire : Making You Ideas Work**, London, Sidgwick and Jackson.
- Scherer, R.F., et. al., (1989), Role Model Performance Effects On Development Of Entrepreneurial Career Preference, **Entrepreneurship Theory And Practice**, pg. 53-71
- Sekaran, U., (1992), **Research Method For Business : A Skill Building Approach**, 2nd. Edition, Ner York : John Wiley & Sons, Inc.

- Sexton, D.L., And Upton, N.B., (1987), Evaluation Of An Innovative Approach To Teaching Entrepreneurship, **Journal Of Small Business**, **25(2)**, pg.35-43
- Shapero, A., (1984), The Entrepreneurial Event, In Kent, C.A., (Ed), **The Environment For Entrepreneurship**, Lexington MA, DC Heath.
- Shapero, A., (1985), The Displaced, Uncomfortable Entrepreneur, **Psychology Today**, 9(6), pg. 83-88
- Shapero, A., (1985), Why Entrepreneurship? A Worldwide Perspective, **Journal Of Small Business Management**, pg. 1-5
- Shapero, A., And Sokol, L., (1982), The Social Dimensions Of Entrepreneurship, In Kent, C.A., Sexton, D.L., And Vesper, K.H., (Eds), **Encyclopedia Of Entrepreneurship**, Englewood Cliffs, N.J. Prentice Hall.
- Silver, A.D., (1988), A Potrait Of The Entrepreneur, **Accauntancy** (UK), Vol. 102, No. 1134, pg. 43-70
- Sineath, W.P., And Hand, H.H., (1987), Creativity, Entrepreneurship, Strategy And Performance : A Priminary Study, **Southern Management Association Proceedings**, Atlanta, GA, pg. 229-231
- Siti Maimon Hj. Kamso., (1998), **Usahaniaga Wanita Sabah : Perspektif Pengurusan Strategik**, Sabah: Majlis Penasihat Wanita Sabah.
- Small Business Administration., (1993), **1993 Guidelines For Small Business Award Nominations**, Washington DC : US Small Business Administration.
- Steers, R., And Braunstein, D.N., (1976), A Behaviorally-Based Maesure Of Manifest Needs In Work Setting, **Journal Of Vocational Behavior**, 9, pg. 251-266

- Steers, R.M., (1975), The Effect Of Achievement On Job Performance Attitude Relationship, **Journal Of Applied Psychology**, 60, pg. 678-682
- Swanson, D., And Webster, L., (1992), **Private Sector manufacturing In The Czech And Slovak Republic : A Survey Of Firms**, Washington, DC, The World Bank.
- Tan, W.L., Siew, L.K., Tan, W.H., And Wong, S.C., (1995), Entrepreneurial Spirit Among Tertiary Students In Singapore, **Journal Of Enterprising Culture**, 3(2). Pg. 211-227
- Thomas, D.R., (1992), Public Sector Support To Small Business In Canada, **Public Enterprise**, 12(1-2), pg. 35-45
- Timmon, J.A., (1986), Growing Up Big : Entrepreneurship And The Creation Of High Potential Venture, In Sexton, D., And Smilor, R., (eds), **The Art And Science Of Entrepreneurship**, Cambridge, MA, Ballinger Publication Co.
- Timmon, J.A., et. al, (1990), **New Venture Creation : Entrepreneurship In The 1990s**, Boston: Irwin.
- Wei-Shi, L., And Chow-Hon, W., (1994), The Chinese Entrepreneurs : An Exploratory Study, **Journal Of Small Business Entrepreneurship**, 11(3), pg. 27-38
- Weiss, D.E., (1989), 100% American, **Philip Morris Magazine**, 4, pg. 38-39
- Zaidatol Akmaliah Lope Pihie., (1993), Kemahiran Keusahawanan Dalam Pendidikan Vokasional : Satu Jaminan Kerjaya, **Jurnal Pendidikan**, 37(6), pg. 30-37
- Zainal, A., Griggs, F.T., And Planiser, S.L., (1995), Who Are The Next Entrepreneurs?, **Malaysian Management Journal**, pg. 31-40.
- Zimmerer, T.W., And Scarborough, N.M., (1996), **Entrepreneurship And The New Venture Formation**, Upper Saddle River, New Jersey, Prentice-Hall International, Inc.

LAMPIRAN

Mohd Rosidi bin Ismail,
No. 1, Taman Cengal,
Jalan Datuk Kumbar,
05300, Alor Setar,
Kedah Darul Aman.

Tel : 04-7302411

Tuan/Puan,

Soal Selidik Kertas Projek Sarjana Pengurusan UUM

KEPUTUSAN PEMILIHAN KERJAYA KEUSAHAWANAN

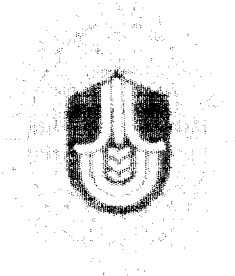
1. Terlebih dahulu diucapkan tahniah kerana tuan/puan telah menceburi bidang keusahawanan/perniagaan.
2. Tahniah juga kerana tuan/puan telah dipilih menyertai kajian ini. Soal selidik ini dijalankan bagi memenuhi sebahagian keperluan kursus. Kajian ini bertujuan untuk mengumpul maklumat berkaitan dengan keputusan pemilihan kerjaya keusahawanan/perniagaan.
3. Untuk makluman tuan/puan, saya mendapat kerjasama pihak MARA Negeri Kedah bagi menjayakan kajian ini. Oleh itu maklumat tentang tuan/puan ini diperolehi dari senarai kursus anjuran MARA Negeri Kedah yang pernah tuan/puan hadiri.
4. Sehubungan dengan itu saya memohon kerjasama tuan/puan agar dapat memberikan maklumat yang berkaitan.
5. Pohon kerjasama tuan/puan untuk melengkapkan borang soal selidik yang disertakan dan kembalikan kepada saya dengan menggunakan sampul yang telah disediakan selewat-lewatnya sebelum 30 DISEMBER 1999.

Kerjasama tuan/puan didahului dengan ucapan jutaan terima kasih.

Sekian, terima kasih.

Yang berharap,

.....
(MOHD ROSIDI BIN ISMAIL)

**SEKOLAH SISWAZAH
UNIVERSITI UTARA MALAYSIA**

**SARJANA SAINS PENGURUSAN
UUM/IAB KOHORT 8**

**TAJUK KERTAS PROJEK
KEPUTUSAN PEMILIHAN KERJAYA
KEUSAHAWANAN**

TUAN/PUAN

1. Kajian ini hanya akan berjaya jika tuan/puan sudi memberikan kerjasama
2. Ketepatan hasil kajian bergantung kepada keikhlasan tuan/puan memberikan jawapan yang jujur dan ikhlas
3. Maklumat yang diberikan adalah untuk tujuan akademik semata-mata
4. Segala maklumat yang diberikan adalah RAHSIA

Kerjasama tuan/puan diucapkan jutaan terima kasih

PENYELIDIK

**MOHD ROSIDI BIN ISMAIL
Matrik : 80940**

A: MAKLUMAT DEMOGRAFI

Bagi setiap pernyataan, bulatkan pada ransangan yang sesuai dengan anda.

1. Jantina	1. Lelaki 2. Wanita
2. Umur	1. Kurang dari 30 tahun 2. 31 – 45 tahun 3. 46 dan ke atas
3. Lama menjadi usahawan	1. Kurang dari 5 tahun 2. 5 - 10 tahun 3. lebih daripada 10 tahun
4. Pekerjaan sebelum menjadi usahawan (Sila nyatakan)	_____
5. Pendapatan bulanan	
- sebelum menjadi usahawan	1. Kurang dari RM 500.00 2. RM 500.00 - RM 1000.00 3. RM 1000.00 - RM 2500.00 4. RM 2500.00 dan ke atas
- selepas menjadi usahawan	1. Kurang dari RM 1000.00 2. RM 1000.00 - RM 2500.00 3. RM 2500.00 - RM 3500.00 4. RM 3500.00 dan ke atas
6. Pendidikan	1. SPM dan ke bawah 2. STPM 3. Sijil / Diploma 4. Ijazah
7. Jenis perniagaan sekarang (Sila nyatakan)	_____
8. Modal awal perniagaan (Sila nyatakan)	_____

B : PERSEKITARAN USAHAWAN

Sila bulatkan nombor yang sepadan dengan tahap persetujuan yang anda pilih bagi setiap pernyataan seperti di bawah.

1	Sangat tidak setuju	(STS)
2	Tidak setuju	(TS)
3	Tidak pasti	(TP)
4	Setuju	(S)
5	Sangat setuju	(SS)

		STS	TS	TP	S	SS	Untuk kegunaan penyeidik
1.	Saya menjadi usahawan kerana mendapat modal daripada pinjaman yang disediakan oleh agensi kerajaan	1	2	3	4	5	[ ]
2.	Kursus keusahawanan yang saya ikuti mendorong saya menjadi usahawan	1	2	3	4	5	[ ]
3.	Saya berkeyakinan pendidikan keusahawanan penting untuk menjadi usahawan	1	2	3	4	5	[ ]
4.	Latar belakang keluarga saya yang menjadi usahawan mempengaruhi saya membuat pilihan menjadi usahawan	1	2	3	4	5	[ ]
5.	Galakkan oleh kerajaan meransangkan saya berkeputusan menjadi usahawan	1	2	3	4	5	[ ]
6.	Saya mempunyai latar belakang pendidikan keusahawanan	1	2	3	4	5	[ ]
7.	Saya menceburi bidang keusahawanan adalah kerana untuk kelangsungan pemiagaan yang ditinggalkan oleh ahli keluarga	1	2	3	4	5	[ ]
8.	Saya mempunyai sikap yang positif terhadap diri sendiri	1	2	3	4	5	[ ]
9.	Saya sentiasa bekerja keras supaya terbaik dalam bidang yang diceburi	1	2	3	4	5	[ ]
10.	Saya tidak pernah dinaikan pangkat di tempat kerja yang lama	1	2	3	4	5	[ ]
11.	Saya bermotivasi tinggi untuk mencapai apa yang dikehendaki	1	2	3	4	5	[ ]
12.	Saya hendak menjadi kaya	1	2	3	4	5	[ ]
							[ ]

13.	Pendapatan sebelum menjadi usahawan tidak menjamin masa depan saya	1	2	3	4	5	[ ]
14.	Pendapatan saya dalam bidang keusahawanan amat memberangsangkan berbanding dengan sebelum menjadi usahawan	1	2	3	4	5	[ ]
15.	Bagi saya menceburi bidang keusahawanan adalah satu pelaburan yang amat baik di masa depan	1	2	3	4	5	[ ]
16.	Saya selalu membayangkan masa depan yang gelap apabila menceburi bidang keusahawanan	1	2	3	4	5	[ ]
17.	Saya lebih memikirkan masa akan datang daripada masa sekarang dan yang sudah lalu	1	2	3	4	5	[ ]
18.	Saya memerhati peluang untuk melakukan perkara baru	1	2	3	4	5	[ ]
19.	Minat saya dalam bidang keusahawanan adalah tinggi untuk jaminan corak hidup masa depan	1	2	3	4	5	[ ]
20.	Kejayaan orang lain menjadi pendorong kepada saya untuk menjadi usahawan	1	2	3	4	5	[ ]
21.	Saya meminati mereka yang berjaya dalam bidang keusahawanan	1	2	3	4	5	[ ]
22.	Saya ingin digelar usahawan yang berjaya seperti lain-lain tokoh usahawan di Malaysia	1	2	3	4	5	[ ]
23.	Saya perlu menjadi usahawan kerana banyak peluang yang disediakan oleh kerajaan	1	2	3	4	5	[ ]
24.	Agensi kerajaan boleh membantu saya untuk menjadi usahawan yang berjaya	1	2	3	4	5	[ ]
25.	Saya merasakan tidak selamat bekerja dengan orang lain	1	2	3	4	5	[ ]
26.	Saya menjadi usahawan kerana dorongan daripada keluarga	1	2	3	4	5	[ ]
27.	Saya suka cabaran dan peluang baru	1	2	3	4	5	[ ]
28.	Saya bersedia menjadi usahawan untuk mengubah corak hidup sekarang	1	2	3	4	5	[ ]
29.	Saya mencuba perkara baru dan berbeza daripada apa yang pernah dilakukan sebelum ini	1	2	3	4	5	[ ]

30.	Saya bercita-cita tinggi untuk merubah corak hidup sekarang	1	2	3	4	5	[ ]
31.	Saya berasa letih dan jemu dengan kerja sebelum ini	1	2	3	4	5	[ ]
32.	Saya mempunyai alasan yang kukuh bahawa saya boleh menguruskan risiko khususnya risiko yang bersifat peribadi	1	2	3	4	5	[ ]
33.	Saya beranggapan bahawa tekanan luaran lebih kuat daripada keupayaan sendiri untuk menjadi usahawan	1	2	3	4	5	[ ]
34.	Tanpa bantuan kerajaan saya berkeyakinan untuk menjadi usahawan	1	2	3	4	5	[ ]
35.	Kerjaya keusahawanan lebih menjamin pendapatan yang lumayan kepada saya	1	2	3	4	5	[ ]
36.	Saya percaya bahawa tanpa kewibawaan tertentu perniagaan yang diceburi boleh menemui kegagalan	1	2	3	4	5	[ ]
37.	Saya mampu melakukan sesuatu perkara dengan baik seperti kebanyakan orang	1	2	3	4	5	[ ]
38.	Bidang keusahawanan adalah bidang kerjaya yang perlu diceburi kerana orang lain telah berjaya dalam bidang ini	1	2	3	4	5	[ ]
39.	Bidang keusahawanan tidak menjamin apa-apa perubahan kepada corak hidup saya sekarang	1	2	3	4	5	[ ]
40.	Saya berkeyakinan penuh bahawa bidang yang saya ceburi ini akan berjaya dengan cemerlang	1	2	3	4	5	[ ]
41.	Saya melakukan setiap tugas dengan bersungguh-sungguh dan sebaik mungkin	1	2	3	4	5	[ ]
42.	Saya mempunyai kekuatan tersendiri untuk berjaya dalam bidang yang diceburi	1	2	3	4	5	[ ]
43.	Saya tidak boleh bekerja dengan seseorang untuk selama-lamanya	1	2	3	4	5	[ ]
44.	Saya mendapat pendedahan sejak kecil dalam bidang perniagaan daripada keluarga	1	2	3	4	5	[ ]

45.	Saya merasa begitu yakin akan berjaya dalam setiap bidang yang diceburi	1	2	3	4	5	[ ]
46.	Saya percaya keputusan yang konkrit dipertukan agar dapat menentukan kejayaan pemiagaan ini	1	2	3	4	5	[ ]
47.	Saya perlu kepada bantuan orang lain untuk berjaya	1	2	3	4	5	[ ]
48.	Saya sentiasa mendapat kedudukan yang baik dalam organisasi yang pernah saya bekerja	1	2	3	4	5	[ ]
49.	Saya tetap dengan keputusan yang telah diambil walaupun orang lain sangat tidak bersetuju dengan saya	1	2	3	4	5	[ ]
50.	Saya tidak peduli apa orang lain lakukan, saya lakukan menurut cara saya sendiri	1	2	3	4	5	[ ]
51.	Saya tidak suka terlalu bergantung kepada orang lain	1	2	3	4	5	[ ]
52.	Tokoh-tokoh usahawan di Malaysia adalah contoh terbaik untuk diikuti oleh saya sebagai asas untuk menjadi usahawan	1	2	3	4	5	[ ]

**TERIMA KASIH DI ATAS KERJASAMA ANDA
SEMOGA ANDA BERJAYA DALAM SEMUA LAPANGAN YANG DICEBURI**

UNIVERSITI UTARA MALAYSIA

06010 UUM, Sintok, Kedah Darul Aman, Malaysia. Tel : 04 - 9241801 - 8 Cable : UTAMAS Telex : MA 42052 Fax/DL : 04 - 7005767

Sekolah Siswazah

Mohd Rosidi bin Ismail,
No. 1, Taman Cengal,
Jalan Datuk kumbar,
05300, Alor Setar,
Kedah Darul Aman.

TEL: 7302411

20hb Sept 1999

Tuan,
Pengarah MARA Negeri Kedah,
Bangunan Pekan Rabu,
Alor Setar,
Kedah Darul Aman.

Melalui dan Salinan,

Dekan,
Sekolah Siswazah,
Universiti Utara Malaysia,
06010, Sintok,
Kedah darul Aman.

Prof. Madya Dr. Ibrahim Abdul Hamid
Dekan
Sekolah Siswazah
Universiti Utara Malaysia

Tuan,
**MOHON KEBENARAN MEMBUAT KAJIAN DAN
MENDAPATKAN MAKLUMAT USAHAWAN**

Dengan hormatnya dimaklumkan bahawa saya, En. Mohd Rosidi bin Ismail no. matrik 80940 adalah pelajar siswazah program Sarjana Sains (Pengurusan) UUM/IAB di universiti ini.

2. Saya dikehendaki menyediakan kertas projek bertajuk " Keputusan Pemilihan Kerjaya keusahawanan Di Kalangan Usahawan Kecil Bumiputera Di Daerah Kota Setar, Kedah" sebagai sebahagian daripada keperluan memenuhi syarat pengijazahan.

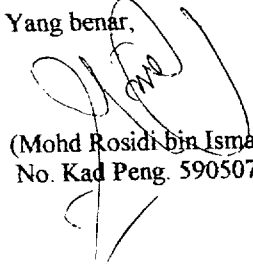
3. Sehubungan dengan itu, saya memohon kebenaran, bantuan dan kerjasama dari pihak tuan untuk menjalankan penyelidikan di jabatan tuan khususnya untuk pengumpulan maklumat berkaitan dengan profil usahawan yang mengikuti kursus keusahawanan anjuran pihak tuan.

Kerjasama dan bantuan pihak tuan didahului dengan ucapan jutaan terima kasih.

Sekian, terima kasih.

BERKHIDMAT UNTUK NEGARA

Yang benar,

(Mohd Rosidi bin Ismail)
No. Kad Peng. 590507025585

UNIVERSITI UTARA MALAYSIA

06010 UUM, Sintok, Kedah Darul Aman, Malaysia. Tel : 04 - 9241801 - 8 Cable : UTAMAS Telex : MA 42052 Fax/DL : 04 - 7005767

Sekolah Siswazah

UUM/SS/T-13/1

27 Julai 1999

KEPADA SESIAPA YANG BERKENAAN

Adalah disahkan bahawa Mohd. Rosidi bin Ismail, no. matrik 80940 adalah pelajar siswazah program Sarjana Sains (Pengurusan) UUM/IAB di Universiti ini.

Beliau perlu mengutip serta mengumpul data/maklumat daripada berbagai sumber yang telah dikenalpasti untuk membolehkan beliau memenuhi keperluan penyediaan Kertas Projek.

Sehubungan itu, kami amat berbesar hati sekiranya pihak tuan/puan dapat memberi kerjasama dan bantuan kepada beliau dalam usaha tersebut. Segala maklumat yang diperolehi daripada soal-selidik ini akan DIRAHSIAKAN.

(PADMINI PILLAI)

b.p. Dekan
Sekolah Siswazah

s.k. Fail Pelajar